

23. seja UO

V torek, 22. februarja, je bila že 22. redna seja upravnega odbora železarne, na kateri so razpravljali predvsem o zaključnem računu za leto 1965. Zaključni račun, ki kaže, da smo dosegli v letu 1965 boljše uspehe kot v letu 1964, so člani UO sprejeli in odobrili, da se ga posreduje delavskemu svetu železarne, ki bo imel sejo v soboto, 26. februarja.

Poleg zaključnega računa so na seji UO pregledali tudi inventurne razlike za vse leto 1965 ter razpravljali o nekaterih tekočih vprašanjih.

Pri reševanju tekočih vprašanj so med drugim sklenili:

— Naše delavnice, ki lahko nudijo usluge sodelavcem, članom našega kolektiva, to lahko delajo, vendar le do 1,5 % svoje zmogljivosti. Naročila za usluge morajo iti redno preko OZOD oziroma vodstva gradbene delavnice. Če vrednost storjene usluge ne bo presegla 500.— N din, prevzem dela lahko odobri OZOD oziroma obratovodstvo, če pa vrednost usluge presega 500.— N din, to lahko odobri le delavski svet delavnice, ki bo delo prevzela, vendar tudi v teh primerih vrednost dela ne sme presegati 5.000 N din.

— Predlog spremembe formiranja osebnih dohodkov martinarne z ozirom na spremenjene pogoje dela zaradi uvajanja vpihovanja kisika v

SM peči UO ni sprejel, ker so menili, da zadeva ni še dovolj proučena in utemeljena in da obstajajo še druge možnosti za spremembo. Zato so zadolžili kadrovskega sektorja, da sporazumno z martinarno pripravi in z izračuni utemelji še ostale predloge.

— S predlogom spremembe formiranja osebnih dohodkov v DE plinska in vodna energija pa se je upravni odbor strinjal in odobril, da se predlog preko komisije za nagrajevanje posreduje delavskemu svetu železarne v potrditev. M. P.

Ali ni to žalostno?

Ke sem šel slučajno mimo smetišča poleg strugarne valjev na Javorniku, sem opazil precej odvrgenega kruha. Spomnil sem se na svojo mladost, ko je bilo večkrat kruha premalo in na to, kako so se naši predniki borili za skorjo kruha, danes pa ga mečemo v smeti. Spomnil sem se na narode Indije in drugih držav in celin, kjer jih še veliko umre zaradi lakote. Prosiijo za kosček kruha, mi pa z njim tako ravnamo!

Menim, da si jeseniški delavec s svojo stopnjo kulture kaj takega ne bi smel dovoliti. Med nami je mnogo sodelavcev, ki imajo doma kunce, kokoši ali druge domače živali, ki jim je tak kruh prava poslastica. Če ga že ne moremo sami pojesti, naj ga poje vsaj žival, nikakor pa kruhu ni mesto na

Preberite:

V posebni prilogi objavljamo danes osnutek predloga proračuna občine Jesenice za leto 1966

smetišču. Tega moramo naučiti predvsem naše najmlajše, predvsem pa vse, ki imajo s tem vsak dan opravka. Ne bi smeli dovoliti, da se kruh valja po smetiščih in bi ga morali, če že zasledimo tako nekulturno dejanje, odstraniti. Anton Zalokar

Obvestilo obiskovalcem DOLIK-ove razstave

Izžrebane so bile naslednje številke katalogov jubilejne DOLIK-ove razstave: 3, 5, 10, 54, 59, 62, 65, 71, 80, 99, 405, 454, 475, 477, 483, 490, 1709, 1765, 1777, 1784, 1794, 1797.

Lastniki katalogov z zgornjimi številkami lahko dvignejo izžrebana slikarska dela pri hišniku Delavskega doma (pri Jeleni) ob predložitvi kataloga v času od 26. februarja do 5. marca 1965.

ŽELEZAR

JESENICE, 26. februarja 1966
LETO VIII

Poštnina plačana v gotovini
Številka 8

Še enkrat regresi!

V »Železaru« je bilo objavljenih več člankov s predlogi glede popusta za letni oddih delavcev. Ni mi vseeno, kako razdelimo denar, ki je namenjen za letne dopuste naših članov. Večina predlaganih predlogov vodi in napeljuje vodo vsak na svoj mlin, čeprav imajo nekateri predlagatelji v mislih tudi socialne probleme. Ne morem razumeti nekaterih, ki imajo še vedno v mislih nekakšno razredno delitev, pa čeprav živimo v socializmu.

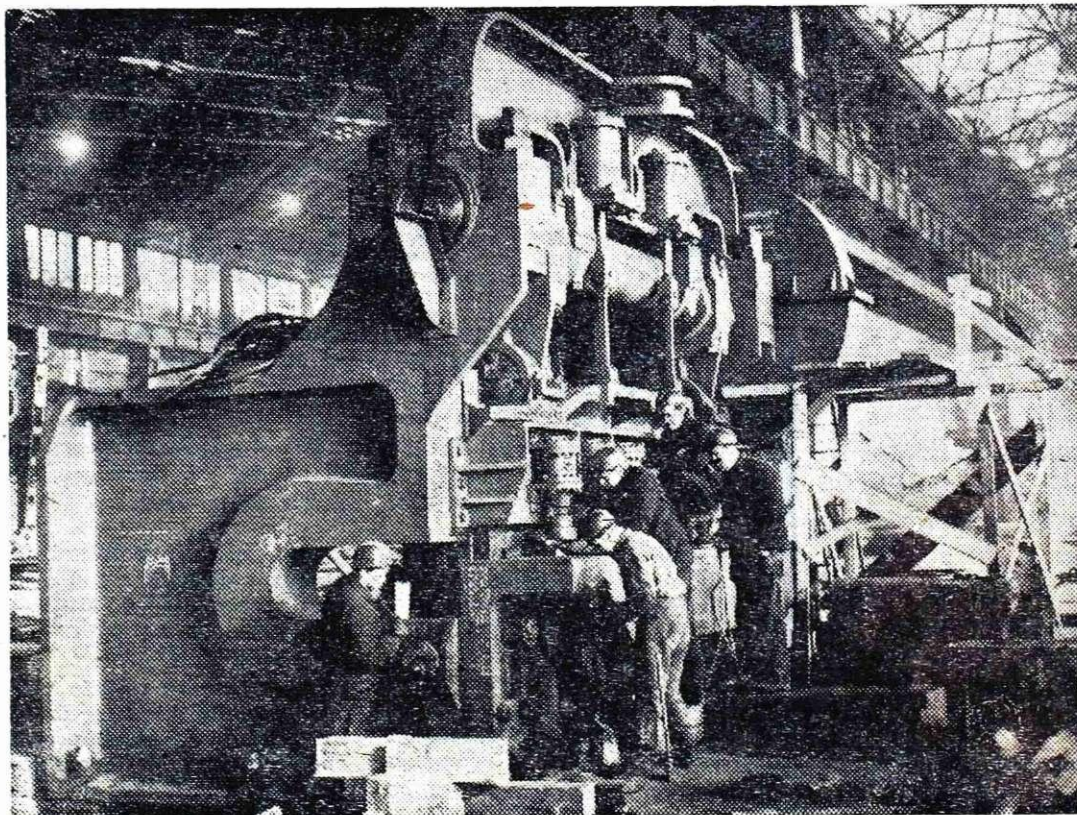
K vsemu temu prispevam tudi svoj predlog. Zdi se mi, da bi bilo najbolj pravično, če bi razdelili tako, da bi dobili vsi enako od A do Ž. Prav tako naj bi tudi dobili svoj delež otroci vsi enako in to ne glede na

število otrok in tudi ne preskrbljeni svojci. Vedite, da to ni samo moje mišljenje, ampak da je to mišljenje mnogih članov našega kolektiva. Strinjam pa se s tistimi tovarišmi, ki je bil anketiran v »Železaru« in je dejal nekako takole: »Ne vem, kdo je bolj potreben regresa za oddih, ali tisti z nizkimi osebnimi dohodki ali tisti z visokimi osebnimi dohodki!«

Ne strinjam se pa s predlogom, ki pravi, da naj bi za 2 neopravičena izostanka dobil 50 % manj regresa, ali za 4 »plave« izgubil ves regres za letni oddih. Kolikor vem, je vsakdo, ki neopravičeno izostane, kaznovan in menim, da mu potem ne moremo naložiti še druge

kazni, če ta ni določena s pravilnikom naše železarne. Da me ne bo kdo nepravilno razumel in mislil, da nameravam s tem koga ščititi, nasprotno, če bi bilo to možno, bi predlagal, naj izgubi regres tudi tisti, ki včasih »zavozijo« kakšen milijonček ali pa slabo organizira delo. Kaj mislite k temu? Verjetno bi našli tudi take grešnike.

Tudi s predlogom, ki pravi, da bi regres delili po delovnem stažu, se ne morem sprijazniti, ker menim, da dobimo popust za oddih vsako leto. Imam občutek, kot da morajo tisti, ki so dalj časa zaposleni v železarni in tega niso dobili, zaradi tega sedaj dobiti več. J. P.

V valjarni 2400 montirajo nove škarje za rezanje debele pločevine

V gneči so ga pohodili

Sodelavec iz šamotarne Franc Demšar je v petek, 18. februarja odšel iz šamotarne ob 13.55 uri. O tem je obvestil svojega predpostavljene in povedal, da mora na prvi avtobus, da bi lahko uredil še nekaj osebnih zadev.

Ko je ob 14. uri prišel pred glavni vhod, ga je ob znaku sirene več podivjanih sodelavcev podrlo na tla, ostali, ki se jim je prav tako mudilo, pa so enostavno hodili po njem. Nekateri brutalni člani našega kolektiva so celo vratarja pri glavnem vhodu odnesli na cesto in mu skoraj zlomili roko.

Kaže, da z organizacijo dela v nekaterih delovnih enotah nekaj ne more biti v redu, da sodelavci lahko že tako zgodaj zapuščajo svoja delovna mesta in da ob znaku sirene že stojijo pred vratarjem kljub temu, da nekateri potrebujejo s halde do vratarja tudi do 10 minut. Čeprav ni naš namen, da jih opozarjamo na člene temeljnega zakona o delovnih razmerjih, moramo poudariti, da s predčasnim zapuščanjem delovnih mest tudi onemogočajo uvedbo 42-urnega delovnega tedna. Radi bi vedeli, kaj dela naš vodstveni kader ob koncu izmene in kako izvajajo sklepe, sprejete na sejah delavskega sveta železarne, ki se nanašajo na disciplino in opozarjajo tudi na večjo zavest posameznih članov kolektiva.

Ob brutalnem primeru ugotavljamo, da imamo v svojih vrstah še vedno nekaj sodelavcev, ki po svojem značaju in odnosih ostalih sodelavcev ter discipliniranosti ne spadajo v naš kolektiv. Zaradi podivjanega obnašanja nekaterih sodelavcev bo kolektiv šamotarne za nekaj časa izgubil vestnega sodelavca, ker ima koleno v mavcu in poškodbe na vratu, ramenih in hrbtu. Tudi stroške zdravljenja za dobo enega meseca bo morala pokriti DE šamotarna. Prav bi bilo, da o brutalnem in netovariškem dogodku razpravljajo tudi delavski sveti delovnih enot in sprejmejo ustrezne sklepe, ki naj bodo skladni z zakonitimi predpisi. aR

Jesenice in »hokej 66«

Precej smo že pisali o bližnjem svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu, ki se bo odvijalo v Ljubljani (A skupina), v Zagrebu (B skupina) in na Jesenicah (C skupina). Pisali smo o pripravah na ta brez dvoma letošnji največji športni dogodek pri nas. Marsikaj smo grajali, marsikaj pohvalili in hkrati upali, da bodo vse pomankljivosti pravočasno odpravljene in da bo svetovno prvenstvo poteklo v redu, v zadovoljstvo organizatorjev in udeležencev. Da se razumemo. Govorim o Jesenicah, o pripravah jeseniškega pododbora oziroma njegovih komisij, o delu, ki ne poteka na vseh področjih tako kot smo si zamislili in kot bi želeli.

Čeprav nam je nekaj časa nagajalo vreme, pravzaprav nagajalo izvajalcem gradbenih del in skoraj ni bilo upanja, da bi bile pravočasno nared garderobe, novi tribuni, nam je v zadnjem času vreme naklonjeno in že vemo, da je bil strah odveč. Garderobe bodo, igrišče je urejeno in še marsikaj drugega, toda vse le ni tako kot smo si želeli.

Predvsem je treba grajati nezainteresiranost gostincev, ki niso pokazali dovolj razumevanja, ali če hočete smisla, da bi izkoristili ta dogodek. Kdo je temu kriv, je pravzaprav težko reči, ali bojazen, da jeseniško tekmovanje le ne bo tako obiskano kot smo pričakovali, ali strah pred morebitnim dodatnim delom in nekakšnim tveganjem, ki ob dobri organizaciji sploh ne bi bilo tveganje. Precej dolgo smo govorili, kaj vse bomo storili na tem področju, toda izgleda, da res samo govorili. Sedaj, ko bi se morali že videti rezultati, so le-ti dokaj skromni. Je pa tudi res, da tudi s propagando okoli tekem na Jesenicah ni vse tako kot bi morali biti. Morda v teh dneh Italijani že berejo lepake o tekmovanju na Jesenicah, kjer sodeluje tudi Italija, toda prav gotovo o tem pred tednom dni še niso nič vedeli. Toda ali ne bi morali prav iz bližnje Italije pričakovati največ obiskovalcev, največ gostov in si prav od njih obetati največ dobička.

Podobno je stanje še na marsikaterem področju, kjer šele sedaj, ko bi moralo biti vse skoraj dokončno urejeno, ugotavljamo razna nesoglasja in neskladnosti, celo med posameznimi komisijami, ki so zadolžene za izvedbo svetovnega prvenstva C skupine hokeja na ledu na Jesenicah.

Ne moremo pa mimo tega, da so kljub raznim pomanjkljivostim člani posameznih komisij in pododbora, ki vse to opravljajo volontersko, naredili velik in si po svojih najboljših močeh prizadevali (morda res ne vsi), da bi vse steklo v najboljšem redu. Zapisati je tudi treba, da je veliko težav, ki niso bile predvidene, vendar jih je bilo treba premostiti, če hočemo, da bomo, tako kot sem zapisal na začetku, s svetovnim prvenstvom zadovoljni vsi: organizatorji, udeleženci in gledalci.

— jn

Nekatere železniške tarife znižali na decembrsko raven

Pod tem naslovom je dnevnik »DELO«, dne 5. II. letos objavil članek (po Tanjugu), da je Skupščina skupnosti jugoslovanskih železnic sprejela, na predlog komisije za gospodarstvo ZIS, da se z 10. februarjem tarife za prevoz rjavega in črnega premoga, koksa, drv, železne rude in starega železa znižajo na lansk decembrsko raven.

Ker pa pojasnilo dnevnika »DELO« ni točno, hočem s tem v zvezi pojasniti kolektivno za koliko so se pravza-

prav znižali prevozni stroški od 1. I. 1966.

Po sklepu Skupščine jug. železnic se z dne 11. II. 1966 znižajo tarifni razredi pri premogu, koksu, drveh in železni rudi od šestega tarifnega razreda na sedmi, pri starem železu pa od petega na šesti razred. Kako se to odraža v številkah pojasnjuje spodaj navedena tabela.

Tarifne postavke za eno tono prepeljanega blaga po železnici:

prevozna cena

blago:	pred podražitvijo od 26. VII. 1965 do konca leta	po podražitvi od 1. I. 1966 do 11. II. 1966	po znižanju od 11. II. 1966 dalje
	razred - cena	razred - cena	razred - cena
ruda žel.	8 32.50	6 45.80	7 40.70
premog Trb.	7 16.50	6 20.30	7 18.00
premog Zag.	7 16.00	6 20.30	7 18.00
koks	7 49.80	6 65.80	7 58.50
staro železo			
Split	6 57.50	5 79.00	6 71.10
Ljubljana	6 13.70	5 17.30	6 15.60
Zagreb	6 28.20	5 34.20	6 30.80
Beograd	6 59.20	5 78.30	6 72.00
Reka	6 27.40	5 30.20	6 30.20

Iz podatkov je razvidno, da prevozne cene blaga po železnici kljub znižanju, ki je začelo veljati 11. II. 1966 za navedeno blago, NISO ZNIŽANE NA DECEMBRSKO RAVEN, kakor je bilo objavljeno v dnevniku »DELO«, pač pa so večje od lanskega leta pri rudi za 8.20, premogu za 2.30, koksu 8.70, staremu železu 13.60 na daljši relaciji do 32.80 N din za tono. Kljub pocenitvi, ki je bila dosežena na pobudo železarne preko UJŽ se prevozni stroški še vedno povečajo za skoraj milijardo starih dinarjev. S strani železarne pa so podvzeti ukrepi za ponovno znižanje prevoznih stroškov, vprašanje pa je koliko nam bo uspelo.

P. G.

Poško

TALILNICE

— PLAVŽ

Ševalu Rakoviću, pečnemu delavcu, je na prostoru pred apnenico padel prah v oko in mu ga poškodoval.

Zdenko Melihen, delavec na livnem polju, je mazal žlindro skrinjo z apnom. Pri delu mu je drobec apna padel v oko in ga poškodoval.

MARTINARNA

Nikola Ečimović, jamski pomočnik, je skočil v livno jamo, da bi zapel vročo kokilo. V coklo se mu je vsul vroč prah in ga opeknel na desno nogo.

Sali Šupuk, jamski pomočnik, je zalival livno jamo. Sodelavec mu je nehote vrgel vroč prah v coklo, tako da je dobil opekline na gleženj noge.

Himzo Mulajić, pomočnik čistilca preboda, je z verigo zapenjal voz, da bi ga z žerjavom potisnil naprej. V tem trenutku pa je žerjavovodja elektropeči tov. Rehberger s svojim žerjavom zadel

RAZPIS

Fakultetni svet fakultete za strojništvo v Ljubljani razpisuje mesta:

1. rednega fakultetnega učitelja za tehniko odrezavanja in tehnološke meritve,
2. rednega asistenta za strojne elemente,
3. honorarnega asistenta za načrtovanje tehnoloških postopkov.

Pogoji so:

pod 1. diplomirani inženir strojništva z ustrezno pedagoško in strokovno prakso, znanje dveh tujih jezikov;

pod 2. in 3. diplomirani inženir strojništva ustrezno prakso in znanjem enega tujega jezika.

Kandidati naj vložijo pravilno kolkovane ponudbe s priloženimi življenjepis in diplomami v 30 dneh od objave na dekanat fakultete za strojništvo v Ljubljani, Aškerčeva 16/I.

Ta razpis posredujemo na željo fakultetnega sveta.

Še o „Nekateri bomo kupili

Z zanimanjem sem prebral v zadnji številki Železarja članek z naslovom: »Nekateri bomo kupili stanovanja...« s podpisom P. G. Članka niti ni bilo mogoče prezreti, saj je bil napisan s »prazničnim tiskom«. Ker spadam tudi sam med te špekulante, kakor nas pisec P. G. imenuje in je nevarnost, da postanemo družbeni problem, mi naj bo dovoljeno, da na tem mestu napišem nekaj misli z druge plati.

Menim, da bi pisec članka ob svojem razglabljanju le moral ločiti vprašanja in probleme novega in tako imenovanega starega stanovanjskega fonda. Ti so povezani z razmerami, ki so vladale do nedavnega pri vzdrževanju hiš in ni tudi v prihodnje nobene garancije, da se bo stanje z ustanovitvijo stanovanjskega podjetja bistveno

izpremenilo. Ti problemi so namreč tudi mene napotili da sem razmišljal o odkupu stanovanja in ne podražitvi gradbenega materiala.

Do nedavnega so bila merila za dodelitev sredstev za vzdrževanje stavb precej enotna in niso upoštevala dejanskega stanja kar je privedlo do tega, da star stanovanjski fond relativno hitro

propada. Istočasno, ko v novih stanovanjskih blokih niso vedeli, kako potrošiti sredstva za vzdrževanje, ki so jim bila dodeljena, nismo imeli v starih stanovanjskih stavbah niti toliko denarja, da bi popravili streho nad glavo. Kot sem že omenil, ne verjamem, da se bo stanje v tem pogledu v prihodnje bistveno popravilo.

Naj navedem torej nekaj problemov, ki so tudi mene osebno vodili, da sem se konec decembra odločil za odkup stanovanja. Omenim lahko, da enaki problemi tarjejo vse stanovalce hiše.

Stanujem v stavbi zgrajeni leta 1936. Stavba z devetimi

Razprava o korekturi norm in o kategorizaciji delovne enote

Iz delovne enote šamotarna

Na 24. redni seji DS DE šamotarne so razpravljali o formiranju in izplačilu osebnih dohodkov ter o popravku norm. Te ukrepe je na povabilo delovne enote obrazložil Stanko Malej s kadrovskega sektorja. Razpravljali so tudi o prehodu na 42-urni teden, o poročilih komisij ter o novem delovnem mestu delovodje strojno ročnega oblikovanja ter pečnega oddelka.

Tov. Stanko Malej je obrazložil sklepe 20. redne seje delavskega sveta železarne v zvezi z zaključki razprave o povečanju obračunskih osnov in korekturi norm ter ukrepe o formiranju in izplačilu osebnih dohodkov. V zvezi s popravkom norm je poudaril, da je namen tega ustvariti realnejše razmerje med obračunsko osnovo in gibljivim delom.

V razpravi po njegovem izvajanju smo se zedinili, da v celoti osvojimo popravek norm, tako da bi bil rezultat povprečja dosežka norme izražen s faktorjem 1.00 na račun povečanja osnovne tarife postavke.

DS DE tudi meni, da naj bi direktno ali indirektno povprečje norm ukinili, vendar je treba to vskladiti z vso železarno. DS DE tudi meni, da

je kategorizacija šamotarne v V. skupino prenizka, ker so bile v enoti izvedene bistvene organizacijske in tehnološke spremembe, posebno v zadnjem času. Tudi razlika 20 dinarjev med IV. in V. skupino je prevelika in DS DE predlaga, da jo zmanjšamo na 10 din/h/neto, oziroma da ima V. skupina tolerančno mejo na 350 din/h/neto.

Iz poročila obratovodje je bilo razvidno, da smo povprečno izpolnjevali normo v letu 1965 s 136 % in to je v primerjavi z nekaterimi obrati, ki dosegajo 170 % pa tudi več, izredno nizko. Pričakujemo, kar je potrdil tudi DS, da bodo večja odstopanja pod ali nad 100 %, zato menimo,

da bo treba na osnovi rezultatov popraviti take norme.

Članj DS so predlagali, da bo moral imeti sleherni proizvajalec večjo delovno zavest, kakor jo ima danes in da si bomo morali prizadevati za še boljšo kvaliteto izdelkov in večjo storilnost.

Predsednik DS DE Štefan Rus je razpravljal o slabih napravah v oddelku mlini, ki so več ali manj že dotrajane in amortizirane in je nujno potrebno dobiti večja finančna sredstva za rekonstrukcijo oddelka. Zahteve po vedno boljši kvaliteti so iz dneva v dan ostrejšje in žal odgovorni činitelji ne priznavajo dotrajanosti strojnih naprav v obratu.

V poročilu komisije o prehodu na 42-urni delovni teden smo zasledili, da osnutek SEP vse premalo upošteva današnje stanje v obratu. Nacelno je DS sprejel sklep, da naj komisija pripravi predloge s tem, da bo storilnost in finančna sredstva ostala enaka sedanjim.

V šamotarni nam še vedno primanjkuje delavcev, čeprav smo popravili normativ. DS je sklenil, da je treba od kadrovskega oddelka zahtevati potrebne delavce.

Ker ni pregleda o dotrajanosti in amortiziranih strojnih napravah, mora vodstvo vzdrževanja v obratu do prve seje pripraviti pregled in tudi po-

jasniti odobrena finančna sredstva za amortizacijsko vzdrževanje za letošnje leto.

Ne glede na to, da je bila delovna enota več ali manj prisiljena proizvajati določene surovine tudi v nedeljah ali z nadurnim delom, kot je mletje Mn rude, Ca-Si, FeSi, karborita in še mnogo drugih artiklov, DS meni, da naj bi začeli zmanjševati nedeljsko ali nadurno delo.

Predlog obratovodstva, da bi na delovno mesto delovodja strojno-ročnega oblikovanja in pečnega oddelka imenovali za popoldansko izmeno še eno osebo, je DS v celoti podprl iz razloga, ker delovodja mlinov na popoldanski izmeni ne more kontrolirati treh oddelkov in ker smatramo, da se prav na popoldanski izmeni naredi niz kvaliteten napak. Iz razprave je bilo razvidno, da popoldanski delovodja v mlinih in pri stiskalnicah kontrolira 19 proizvajalcev na delovnih mestih priprave vložka, sušenje gline, mletje, mešanje in stiskanje na dveh stiskalnicah in mu je zaradi tega oteženo še kontrolirati delo na Zanky stiskalnici, Pauker in hidravlični stiskalnici, delo na ročnem oblikovanju in delo pri pečnem oddelku. Tudi v teh oddelkih je na popoldanski izmeni zaposlenih 16 delavcev na odgovornih delovnih mestih.

Na koncu razprave je obratovodja omenil še dva tečaja in sicer za oddelke mlini in za oddelke peči. Učni program pripravlja ŽIC.

DS DE je sprejel tudi predlog, da za dan žena — 8. marec iz neobveznega rezervnega sklada namenimo 100.000 starih dinarjev v neto iznosu.

aR

dovali so se pri delu

žerjav, pod katerim je delal poškodovanec, veriga je popustila in udarila poškodovanca po obrazu.

Janž Salmič, avtogenski rezalec, je na vozu zapenjal banjo. Ko je banjo zapel, je skočil z voza in si poškodoval desno nogo v gležnju.

LIVARNE

Adolf Kramžar, varilec — ključavničar, se je z ročnim kladivom udaril na palec leve roke.

ŠAMOTARNA

Franc Demšar, vodilni vkladalec in izkladalec, je v gneči pred vratarjem padel, delavci, ki so po končani izmeni odhajali domov, pa so ga pohodili in je dobil poškodbe na obeh nogah.

Božo Pančur

V VALJARNAH

JAVORNIK I

Geno Kržišnik, II. valjavec, si je pri menjanju valjev poškodoval drugi prst na levi roki.

Janez Jarkovič, tekač na lahki progi, se je pri vlečenju valjanca spotaknil in padel na vroče zvaljane kose ter si opeknel hrbet po desni strani.

JAVORNIK II

Hamdija Šabić, I. rezalec, je potegnil iz kupa pločevino in se pri tem skozi rokavico ranil na tretji prst leve roke.

Stanislav Srčić, zračilec pločevine, se je pri trganju pločevine urezal v nadlaket desne roke.

Branko Sinkovec, zračilec pločevine, si je s ploščo, ki je omahnila, ko jo je prevrnil, ranil levo lice. Rozalija Močnik, vezalka pločevine, je spajala vezi in se pri tem udarila na prst na desni roki.

Leopold Knez, zračilec vročih plošč, je pri prečkanju prečnega traku stopil na ploščo, padel nanjo in si opeknel roko in peto desne noge.

ŽICNA VALJARNA

Silvester Tkalič, zankar, si je pri izbijanju izmečka iz

dovodke lažje poškodoval peto na levi nogi.

Vid Vilman, dninski delovodja, je med valjanjem popravil odvodko na prvem kanalu. Med tem je iztiril valjanec in mu poškodoval mečo na desni nogi.

Franc Rebernik, valjavec na progi 460, si je pri valjanju z valjčnim drogom poškodoval levo nogo.

Slavko Filipovič, vtikovalec ovala, se je pri pospravljanju izmečka spotaknil in si poškodoval desno roko.

Franc Svetina

OBVESTILO

Člane Društva izumiteljev in avtorjev tehniških izboljšav Jesenice vabimo na redni letni občni zbor, ki bo v soboto, 26. februarja, ob 19. uri v dvorani delavskega doma pri Jeleni.

Po občnem zboru bo družabni večer.

Vabi odbor DIATI

stanovanja ...

stanovanji ima vgrajeno tudi centralno kurjavo, ki pa sedanjim razmeram že dolgo ne odgovarja. Za kurjavo bom odštel hišnemu svetu 1.200 N din. Če k temu pristojem še dve toni premoga in nekaj drv za gretje kuhinje, ki je edini toplel prostor v stanovanju lahko ugotovim, da bodo stroški ogrevanja letno 1.500 N din. Najhujše pri tem je dejstvo, da kljub omenjenim izdatkom temperatura v stanovanju ne bo presegla 13 do 14°C v zimskih mesecih ali celo 10°C v mrzlih dneh, zaradi dotrajane in slabo dimenzionirane instalacije za ogrevanje.

Devet strank mora nagra-

jevati kurjača za kurjenje. Dodatni strošek, ki ga nobeno ocenjevanje stanovanj ne upošteva. Tozadevno primerjavo s stanjem v večstanovanjskih blokih oziroma stolpnica ni težko narediti.

Noben prostor v stanovanju razen kuhinje, nima nobenega priključka na dimnik in je nemogoče priključiti kakršnokoli peč za ogrevanje prostorov.

Ogrevanje z elektriko je problematično ne samo zaradi varčevanja in cene električne energije kot take, ampak dotrajane električne napeljave, ki zaradi preperelosti ne prenese nobenih večjih tokovnih obremenitev.

Peč za ogrevanje vode za kopalnice, ki je centralna, je dotrajana in ni vode na razpolago zaradi okvare in peč kot tako le s težavo popravljamo.

Kanalizacija in instalacija v hiši sta dotrajani. Zgodilo se je že, da so odplake pronicale s prvega nadstropja v kuhinjo stranki v pritličju. Popravilo so morale izvesti stranke same brez hišnega sveta, ker le-ta ni imel na razpolago finančnih sredstev.

Streha, predvsem pločevinasti deli, so dotrajani. Probleme rešujemo s pločevinastimi vložki, ker sicer pronica voda v stanovanje.

To je le nekaj problemov, ki tarejo vse stranke v hiši. Ali lahko v tem primeru imenujemo idejo za odkup stanovanja kot špekulantstvo?

Ali ni morda le upravičena ideja za odkup s tem, da posameznik namensko vlaga finančna sredstva za popravilo? Ali bo res imelo na novo ustanovljeno stanovanjsko podjetje toliko finančnih sredstev, da bo lahko popravilo vsa tista stanovanja, ki so bila zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in nerazumljive politike razdeljevanja do sedaj zanemarjena?

Ni mi poznano število interesentov za odkup stanovanja, niti okoliščine, ki so posameznike k tem idejam vodile. Želel sem opisati dejstva, ki so mene vodila do tega, da sem začel razmišljati tudi o odkupu. Mogoče mnogo drugih interesentov tarejo enaki problemi in vprašanja? Zato menim, da bi morali odgovorni organi le

specifično obravnavati primere in ozadja v posameznih primerih glede odkupa stanovanja in ne deklarativno označevati vse kot špekulante na račun družbe, kakor lahko razumem članek pisca P. G.

Ob koncu pa še naslednje: mogoče se lahko zastavi vprašanje, če stanovalec ni zadovoljen, zakaj se ne potruди za zamenjavo? Ali se ne bo morda v tem primeru našel pisec in napisal nekako takole: »Vodilni se med seboj dogovarjajo, izbirajo in zamenjujejo stanovanja za boljša. Tisto stanovanje, ki za gospoda ni bilo dobro, mora pa biti dobro za delavca!«

Dr. inž. Marin Gabrovšek

Zvone Tržan Zunanja trgovina železarne v letu 1965

Kakor vsa leta doslej smo imeli v preteklem letu glavno težišče problemov spričo pomanjkanja deviznih in dinarskih sredstev za uvoz, medtem ko lahko ugotavljamo, da so se zadeve pri izvozu v zadnjem letu že bistveno spremenile v pogledu miselnosti sodelavcev v železarni zaradi izvoza nasploh.

Medtem ko smo v prejšnjih letih še vedno mislili, da nam izvoz ni potreben, predvsem pa nekoristen, smo se kakor kaže sprijaznili s tem, da moramo razširiti izvoz kolikor mogoče na vse izdelke, predvsem pa seveda na tiste, pri katerih se čim lažje vključimo v mednarodno tržišče. Z uvedbo stimulacije za pravo izvoza se je odnos posameznih delovnih enot do izvoza bistveno popravil in ugotavljamo, da si večina odgovornih v železarni zelo intenzivno prizadeva za čim boljše izpolnjevanje izvoznih obvez.

V letu 1965 smo izvozili 25.434 ton izdelkov v vrednosti 3.562.204 dolarjev in smo tako plan izvoza realizirali s 100,36 %. Napram obvezi po pogodbi z Jugobanko smo realizirali izvoz za konvertibilne devize v višini 97,16 % — 2.087.085 dol. Na Vzhod smo izvozili za 436.687 dolarjev ali 99,25 % in na področja ostalega kliranga za 1.038.432 dolarjev ali 108,082 %. V zvezi z regionalnim usmerjanjem izvoza moramo pripomniti, da se statistično prišteva izvoz v Brazilijo in Kubo med ostala klirinška področja, čeprav se po izvoznih instrumentih tretira kot izvoz na konvertibilno področje.

Največ težav je bilo pri izvozu v lanskem letu zaradi tega, ker smo imeli iz prejšnjega leta malo prehodnih zaključkov in smo zato v prvem četrtletju izvozili le za 468.022 dolarjev. Ta izvoz je bil minimalen celo v odnosu na prvotni plan izvoza v letu 1965 v višini 3.000.000 dolarjev. — Le ta pa je bil povečan meseca aprila za 550.000 dolarjev, — skladno s takrat sklenjeno pogodbo za devizna sredstva z Jugobanko. Tako smo iznena morali povečati mesečne

operativne plane izvoza na skoraj 400.000 dolarjev.

Malo je bilo prehodnih zaključkov iz leta 1964 zato, ker smo na osnovi pritiska upravnih organov in po dogovoru z Jugobanko prekoračili izvoz v letu 1964 za 211.000 dolarjev, ker nam je Jugobanka obljubila prednost pri dodeljevanju deviznih sredstev, kar se je v okviru možnosti tudi zgodilo.

Pri izvoženih 25.434 tonah v letu 1965 smo realizirali povprečno ceno 140,06 dolarja na tono proti 129 dolarjem, — na tono v letu 1964. Pri tem je važna ugotovitev, da je povprečna cena pri izdelkih 114. panoge dosežena s 133,34 dolarjev in pri 117. panogi 149,58 dolarjev na tono. Bistvene razlike v odnosu na izvoz v prejšnjem letu nastopajo pri profilih od 76,27 na 140,51 dolarjev na tono (OCR 4 na Poljsko), pri vlečeni žici od 99,95 na 111,17 dolarjev na tono, predvsem zaradi izvoza na Kubo, kjer smo dosegli višje cene in pri žičnikih od 124,52 na 132,30 dolarja na tono. To je odraz boljših cen žičnikom v ZDA. Pri črni pločevini pa smo padli od 120 v letu 1964 na 91,70 dolarja na tono in sicer zaradi tega, ker smo v letu 1964 izvozili po zelo visokih cenah ladijsko pločevino izključno v Indonezijo.

V letu 1965 smo prvič izvažali na Kubo, Ciper, v Kambodžo, Iran in na Poljsko. Na več tržišč smo razširili izvoz vlečene žice (Italija, Sirija, Egipt, Iran, Ciper, Kuba), žičnikov (poleg ZDA še v Sirijo, Indonezijo, Burmo), bodečo žico, ki smo jo izvažali prej samo v Brazilijo, še v Iran, Brazilijo, Kubo in Libijo.

Prvič nam je uspelo, da smo začeli izvažati elektrode v države s konvertibilno valuto in sicer v Iran, Costarico in Italijo. V Italiji so bile sicer določene težave, vendar upamo, da jih bomo premostili in zagotovili nadaljnji izvoz elektrod.

Kako smo izvažali?

Sami smo izvozili	11.929 ton — 46,9 %
Tehnopromet (Burma, Kuba)	7.750 ton — 30,47 %
Metalka	3.942 ton — 15,5 %
Ferimport	1.513 ton — 5,95 %
Jugoeeksport (prodaja za devize jugosl. državljanom)	240 — 0,94 %
Invest-Import	60 ton — 0,24 %

Ugotavljamo, da je lasten izvoz padel od 69 % v letu 1964 na 46,9 % v letu 1965. Temu je vzrok predvsem hitro povečanje izvoznega plana v aprilu lani in seveda tudi nove možnosti izvoza na Kubo preko Tehnoprometa, kjer smo predvsem dosegli boljše cene. Delni vzrok je tudi v menjavi ljudi v izvoznem odseku, saj je od 4 v celoti ostal samo eden od starih.

V primerjavi z vso blagovno proizvodnjo smo izvozili 9,29 %, računano na količino in 8,16 % v odnosu proti blagovni proizvodnji po vrednosti. V letu 1965 smo izvažali 24 kupcem v 21 državi.

Pri izvozu v letu 1965 smo imeli 10 reklamacij, od teh 7 kvalitetnih in eno zaradi zakasnitve dobave za Zahodno Nemčijo in 2 reklamaciji zaradi slabe embalaže pri izvozu žičnikov v ZDA. V celoti smo morali odobriti bonifikacije v vrednosti 3.601,52 dolarja, kar predstavlja 0,10 % na celotno realizacijo izvoza po vrednosti.

Kvalitetne reklamacije se ne pojavljajo več toliko pri pocinkani pločevini, nastopajo pa nove pri izvozu profilov

in črne pločevine. V tem pogledu lahko ugotavljamo, da je izvoz predvsem na Zahod, kljub občasnim reklamacijam za železarno koristen, ker se tako srečujemo z zahtevami kupcev na tržišču, kjer je ponudba večja od povpraševanja in se na ta način počasi navajamo tudi sami na kvalitetnejšo proizvodnjo.

S postopnim uveljavljanjem izvoza, oziroma spoznanjem, da je izvoz nujen tudi s strani našega podjetja, smo začeli z organizacijo priprav za sklepanje dolgoročnih zastopniških pogodb v tujini. Na tem področju se trudimo za skupne akcije v okviru Združenja jugoslovanskih železarn.

Po več letih nam je uspelo doseči sporazum med proizvajalci žičnikov za medsebojno sodelovanje in za skupno organizacijo in prodajo žičnikov v ZDA in Kanadi. Medsebojne pogodbe so podpisala naslednja podjetja:

Železarna Zenica, »Žeče« Karlovac, Tovarna verig Lesce, Železarna Jesenice in »Intertrade« Ljubljana z United Trade v New Yorku.

Izven pogodbe sta ostala za sedaj še edina proizvajalca manjših količin žičnikov, in sicer »Brača Košulčević« — Titov Veles in »Rade« Metalac — Leskovac.

Ta pogodba je velik uspeh, če upoštevamo zelo nelojalno konkurenco med jugoslovanskimi zastopniki v ZDA, saj so bili kar štirje. Da ni bil tak sporazum dosežen že prej, nosijo glavno krivdo izvozna podjetja, ki so se z vsemi sredstvi borila za količine oziroma za proizvajalce, kar je bilo nazadnje vedno v breme proizvajalcev samih.

V skladu s splošno politiko upravnih organov in zbornice se tudi naše podjetje že več let trudi za čim močnejše neposredno poseganje v zunanje trgovinsko dejavnost. Po daljšem proučevanju mreže jugoslovanskih zastopniških podjetij v tujini, smo podpisali pogodbe o zastopanju naših interesov na posameznih tržiščih, kakor sledi:

Intertrade Ljubljana — generalno zastopstvo: ZDA, Kanada, Indija, Kolumbija.

Interexport Beograd — pooblastilo: Anglija, Avstrija, Madžarska, Romunija.

Generalno zastopstvo: Iran, Indonezija, Jemen, Kambodža, Pakistan, Turčija, Alžir, Etiopija, Libija, Maroko, Tunis, Tanzanija, Zambija, Kuba.

Generalexport — Beograd: generalno zastopstvo: DDR, Švedska

Centroprodukt, Milano: Izrael

Yugoarab, Bejruth: Ciper, Irak, Jordan, Kuwait, Libanon, Sirija, Katar, Saudska Arabija

Progres Beograd — generalno zastopstvo: Bolgarija, Grčija, Holandija, Švica.

V okviru reševanja tega problema v celoti, so ostala

Metalki Ljubljana še tržišča: ČSSR, Italije, Poljske, Sudana in Egipta. Iz pogodbe so izločene države, v katerih Metalka v zadnjih dveh letih ni delovala.

V Zahodni Nemčiji smo za držali dosedanjega zastopnika firmo Schmidt, potem ko smo v lanskem letu preverjali možnosti boljšega načina prodaje na tem tržišču.

S »Tehnoprometom« Beograd bomo verjetno podpisali pogodbo za izvoz naših proizvodov v Brazilijo in Burmo.

Iz pregleda je razvidno, da so minimalni zastopniki zunanjetrgovinska podjetja in to zaradi tega, ker večina zunanjetrgovinskih podjetij dela prav tako preko jugoslovanskih organizacij v tujini in se potem izvozniki vključujejo le kot administrativni posredniki, medtem ko mora proizvajalec še vedno storiti vse, kar je potrebno za reklamiranje svojega blaga, za pripravo in za dejansko izvedbo izvoza. Postopoma bodo naši strokovnjaki obiskali posamezna tržišča z namenom dolgoročnejšega povezovanja z direktnimi odjemalci naših izdelkov.

V pogodbah z zastopniki smo se sporazumeli o možnostih izmenjave kadrov med Železarno Jesenice in posameznimi zastopniki. Kot primer take menjave je bila izvršena v lanskem letu med Železarno Jesenice in Intertrade Ljubljana menjava, ko je naš šef izvoza tov. Milan Budja odšel za 1 leto v ZDA, kjer je delal na prodaji naših žičnikov, na njegovo mesto pa je v Železarno Jesenice prišel uslužbenec Intertrade Ljubljana, tov. Janez Sodja, ki je po enoletni praksi pri nas zamenjal v Ameriki našega uslužbenca. Na ta način sta vsak na svojem področju izpolnjevala svoje znanje in skupno korist zastopnika in proizvajalca. Tako menjavo kadrov moramo izvesti tudi v bodoče, ker si bomo le na ta način lahko zagotovili sposobne zunanjetrgovinske kadre, ki morajo poznati tuja tržišča. Vzporedno s tem pa se z neposredno proizvodnjo spoznavajo tudi ljudje, ki so v zastopniških podjetjih.

Naši plačilni pogoji pri prodaji v tujino — so v načelu dokumentarni, potrjeni akreditivi. Zaradi močne konkurence v tujini, pa seveda ne moremo vedno dosegati teh pogojev in so zato dogovorjeni različni plačilni termini, in sicer od 30—70 dni po odpremi blaga. V deželah kakor je Sirija in nekaterih drugih razvijajočih se deželah na Bližnjem in Daljnem vzhodu se pogosto pojavlja, da sicer kupec izpolni plačilne obveznosti, da pa kljub temu njegova baraka plačila ne izvede, ker nima likvidnih sredstev. Godi se jim enako kakor nam, kadar nastopamo kot uvozniki. Zaradi tega je povprečni čas plačanja v lanskem letu (nadaljevanje na 5. strani)

Pocinkovanje žebeljev

Zunanja trgovina železarne v letu 1965

(nadaljevanje s 4. strani)

skem letu izvoženega blaga okoli 90 dni.

Upoštevajoč izvozne instrumente se je vrednost dolarja gibala pri izvozu na konvertibilna področja od 1095 din za profilno železo do 1400 din pri vlečni, bodoči in pocinkani žici ter elektrodah.

V tej zvezi moramo ugotoviti, da je bilo tudi v letu 1965 kot že vsa leta doslej dosti časa nejasno, kakšni izvozni instrumenti bodo veljali za posamezne izdelke. Tako smo n. pr. iz prvega tolmačenja Narodne banke o instrumentih za izvoz žičnikov sklepali, da bomo dobili na realiziran dolar 300 din. Kasneje je bilo izdano novo tolmačenje, po katerem je bilo sicer jasno, da dobimo na realiziran dolar 150 din, vendar je bil istočasno določen znesek za vse premije za metalno-predelovalno industrijo. V tem okviru so bili tudi žičniki za izvoz v letu 1965 in 1966. Po obvestilu Narodne banke, ki smo ga prejeli šele koncem leta, dobimo na realiziran dolar za izvoz žičnikov v letu 1965 v celoti 150 din, medtem, ko je na osnovi tega obračuna za leto 1966 zagotovljena stimulacija samo za približno 40 % planiranega izvoza žičnikov.

Podobni primeri so se dogajali pogosto tudi pri drugih izdelkih v prejšnjih letih, kar povzroča mimo vsega tudi veliko dodatnega nepotrebnega dela, ker moramo stalno spreminjati obračune izvoza.

Uvoz se je skozi vse leto odvijal v znamenju velikih težav zaradi pomanjkanja deviznih sredstev in v zadnjem času vse večjega pomanjkanja dinarskih sredstev za odkup deviz.

V letu 1965 smo uvozili iz Zahoda blago v vrednosti 3.361.736 dolarjev in z Vzhoda 6.162.200 ali skupaj 9.553.936 dolarjev.

Ugodno razmerje uvoza z Vzhoda proti Zahodu je pogojeno z uvozom toplo valjanih trakov s Češke in belega surovega železa iz SSSR. Osnovnih surovin smo uvozili iz Zahoda za 1.735.144, — in iz Vzhoda za 5.973.737 ali skupaj 7.708.881 dolarjev. Rezervnih delov in ostalega repro-materiala smo uvozili z Zahoda za 791.901 in z Vzhoda za 218.463 ali skupaj za 1.010.364 dolarjev. Za opremo in montažo smo na Zapadu porabili 34.691 dolarjev, na Vzhodu pa nič.

Pri tem niso upoštevani investicijski krediti.

V letu 1965 smo na področju poslovanja z bankami v glavnem imeli naslednje težave:

Pogodba za dodeljevanje deviznih sredstev je bila podpisana z Jugobanko Beograd šele 20. aprila 1965. Do tega časa smo razpolagali z minimalnim avansom zahodnih deviznih sredstev. Vzporedno s permanentnim pomanjkanjem deviz nas je banka občasno

omejevala s plačili v tujino, z minimalnimi možnimi zneski 5.000.000 obrač. din, ker je bilo le na ta način mogoče izkoristiti bančne kredite v tujini, medtem ko naše banke niso razpolagale z gotovinskimi deviznimi sredstvi. Kljub vsem težavam smo pogodbeno kvoto konvertibilnih deviznih sredstev v celoti izkoristili, medtem ko je ostalo nekaj vzhodnih klirinških sredstev neizkoriščenih. Zaradi stalnega pomanjkanja deviznih sredstev je izvrševanje nalogov za plačilo v tujini potekalo zelo počasi. Poleg tega pa zelo zavira izvajanje plačil še nemogoč organizacijski sistem bank. Jugobanka Ljubljana, preko katere vodimo vse naše uvozne in izvozne posle, nam daje tudi dinarske kredite za uvoz. Potem ko da železarna na osnovi odobrenega kredita 20 % svojih sredstev na račun Jugobanke, se postopek nakazovanja dinarskih sredstev in vzporedna pot plačilnih nalogov za devize vleče preko filiale SDK na Jesenicah. Od tu preko SDK 501 v Ljubljani, pri kateri ima Jugobanka svoj žiro račun in preko SDK 502, pri kateri ima Jugobanka svoj devizni račun, nazaj na Jugobanko, ki končno izvrši plačilo. Ta pot traja stalno okoli 15 dni. Če pa k temu prištejemo še čas, ki je potreben za dobivanje vseh soglasij, ki jih je v principu mogoče dobiti šele potem, ko so že dodeljena likvidna devizna sredstva, ugotavljamo, da je potrebno za naihitrejši postopek najmanj 30 dni. Realno pa moramo računati, da je potrebno 3—4 mesece od časa, ko nastane ali je znana potreba, do realizacije uvoza.

Uvoz na osnovi plačila iz retencijske kvote je vezan na soglasje centrale Jugobanke v Beogradu, za vse zneske preko 500 dolarjev. Na tako soglasje je potrebno včasih čakati tudi več mesecev.

Dalje nastopajo velike težave, ki so sicer tehničnega značaja, pa vendar znatno ovirajo poslovanje, ker pri prijavi uvoznih poslov ni dovoljena nobena toleranca med pogodbenim zneskom in dejansko realiziranim uvozom. Znano je, da je le minimalno število takih zaključkov, kjer ne nastopajo razlike. Spričo tega se dogaja, da moramo celoten postopek soglasij za uvoz in za devizna sredstva ponoviti, če je znesek dobavljenega blaga večji od prijavljenega (prijava o zaključnem poslu). Kadar pa ostane neizkoriščen znesek deviz v tujini, na se ta odteče v centralni devizni sklad. Tako pri uvozu.

Pri izvozu je toleranca dovoljena ± 2.000 st. din in je že iz tega mogoče ugotoviti, da moramo pretežen del prijav o zaključnem poslu ponovno delati, ker nikakor ni mogoče kompletirati naročil naših izdelkov skoraj na grame točno.

Velike težave imamo tudi

pri obračunavanju izvoza, ker je zato določen rok 20 dni od dneva priliva. Pri tem nas največ ovira počasno poslovanje Jugobanke, saj traja prenos sredstev iz Jugobanke Ljubljana na SDK Jesenice več kot 10 dni.

Zaradi občutnega pomanjkanja deviznih sredstev smo z dodatnimi aranžmani dobili 370.000 dolarjev, na račun amortizacije pa smo tudi v izrednih pogojih koristili 182.000 dolarjev. Mimo tega smo morali izvrševati konverzijo vzhodnih valut v konvertibilne, kar je za podjetje zelo drago, saj doseže disaggio tudi do 50 %.

Ob koncu leta nam je ostalo okrog 7.000 dolarjev, — iz retencijske kvote poleg onih 200.000 dolarjev, ki jih imamo kot polog pri Jugobanki, za izdano garancijo za uvoz rezervnih delov na osnovi revolving kredita od firme Westinghouse. Poleg vseh teh imamo še samo okrog 5.000 dolarjev, — blokiranih pri Narodni banki.

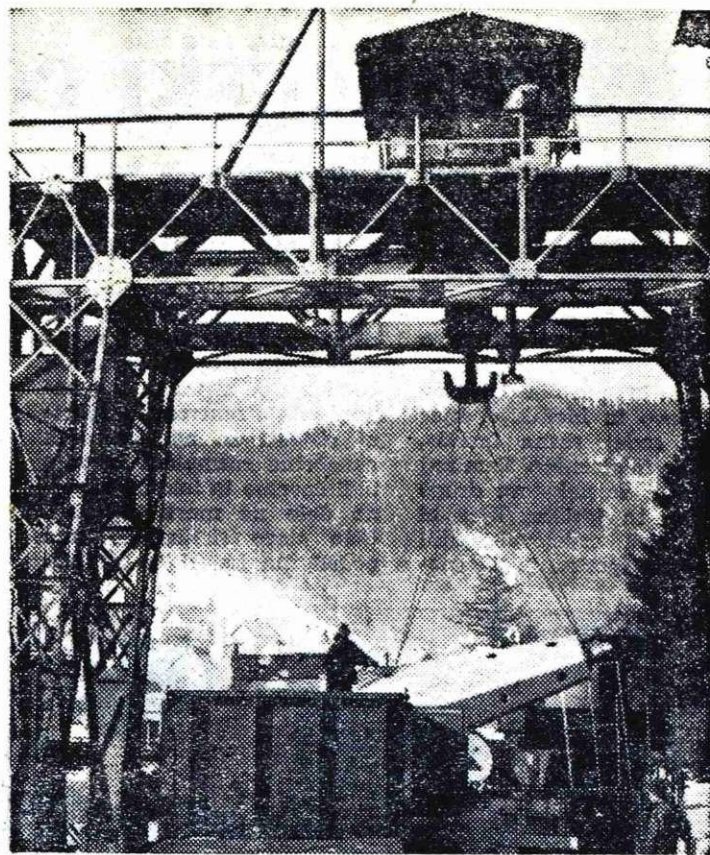
Del sredstev konvertibilnih deviz iz retencijske kvote je namenjen za plačilo opreme, ki smo jo kupili na kredit.

Tu smo obravnavali samo konvertibilna devizna sredstva. Vzhodnih obračunskih dolarjev iz naslova retencijske svote imamo še 62.726 dolarjev, — in ostalega kliringa 85.850 dolarjev. — Ta sredstva bomo poskušali uporabiti za konverzijo za konvertibilne valute. Ugotoviti moramo, da bi brez opisanih dodatnih aranžmanov ne mogli realizirati uvoza ozir. zaključiti vrste najnujnejših izdelkov za nove valjarne (valji, olja, opeka). Iz celotnih pregledov uvoza in izvoza ugotavljamo, da smo porabili v lanskem letu za celoten uvoz 9.563.936 dolarjev, — izvozili pa smo za 3.662.000 dolarjev, — kar pomeni, da smo z lastnim izvozom pokrili celotne naše devizne potrebe v lanskem letu za 32,33 %. Pravilnejši prikaz dobimo, če upoštevamo uvoz in izvoz samo na konvertibilnem področju in da pri uvozu odštejemo porabljena devizna sredstva za uvoz opreme, potem ugotovimo, da smo z lastnim izvozom na konvertibilna področja pokrili 83,14 % porabljenih deviznih sredstev za uvoz osnovnih surovin in ostalega repro-materiala.

Če bi to primerjavo napravili še z vključno opremo pri uvozu, ugotavljamo, da bi na ta način pokrili celotno potrebo pri uvozu z našim izvozom 62,08 %.

Končno moramo ugotoviti, da je oddelek za zunanjo trgovino v letu 1965 celoti neposredno uvozil za 8.507.782 dolarjev, ali v obr. din 10.642.728.000, — izvozil pa za (sami) 1.675.282 dolarjev, ali v obr. din 2.094.102.500, — ali skupaj 10.183.064 dolarjev, ali v obr. din 12.736.830.500, —.

V navedenem prometu so upoštevane cene tako pri uvozu kot izvozu franko jugome-

Tako razkladajo novo opremo v skladišče na Bl. Dobravi

Nova knjiga o telesni kulturi

Državna založba Slovenije je izdala koncem lanskega leta knjigo z naslovom »Telesna kultura v mladosti, zrelosti in starosti«, ki jo je napisal športni strokovnjak in pedagog profesor Drago Ulaga.

Prva tovrstna knjiga ne le v slovenski, ampak v jugoslovanski literaturi, je razdeljena na 12 poglavij in opremljena s fotografijami, shemami, črtami in diagrami. Poglavja z naslovi: o zdravi starosti odločata znanje in volja, starostne stopnje, telesni razvoj in delovna zmogljivost, gibalne potrebe človeka v mladosti, zrelosti in starosti, prvi nauki za telesno vzgojo in šport v raznih obdobjih življenja, telesne vaje kot sredstvo za ohranjanje funkcionalne zmogljivosti organov, kritika vsakdanjih navad, reguliranje telesne teže, kratek pregled priznanih metod domače telovadbe, o nekaterih metodah športne aktivnosti za stare ljudi in spoznanja, pomembna za vsakdanjo prakso, so tako zanimiva, da jih je vredno prebrati. Tisti, ki se namenijo knjigo le prelistati, jo na le prelista, temveč jo zaradi zanimivosti tudi prebere. Dr. Miroslav Kališnik je v »Na-

ših razgledih« med drugim zapisal: »Sodim, da je avtorju uspelo tudi to pot. Lep in razumljiv jezik bo gotovo privabil lepo število bralcev iz najrazličnejših krogov naših ljudi, ki so danes že starejši ali pa bodo jutri postali. Zaželeno bi bilo, da bi jo vzeli v roke tudi mlajši bralci; če bi se po njej ravnovali, bi imeli nauki te knjige največji uspeh! Ker je knjiga prvo naše tovrstno delo, bi jo toplo priporočil vsem športnim pedagogom. Prepričan pa sem, da jo bodo s pridom in užitkom prebrali tudi zdravniki in to ne le oni, ki se ukvarjajo s športno medicino.«

Mnogo koristnih nasvetov je v knjigi prof. Draga Ulage tudi za fizične delavce in s tem tudi za naše železarje, ki so hoje in gibanja na čistem zraku še posebno potrebni. Čim več ljudi bo knjigo prebralo in se po njej ravnovalo, toliko več zdravja bo prinesla med mlade, doraščajoče, zrele in starejše ljudi.

ja ali FOB naše luke, brez izvoznih instrumentov, oziroma carinskih dajatev.

V preteklem letu je iz oddelka za zunanjo trgovino potovalo v tujino 5 uslužbencev na 9 potovanj, ki so skupno trajala 57 dni.

Iz celotnega pregleda dela oddelka za zunanjo trgovino je mogoče ugotoviti, da bi pri minimalni proviziji 2 %, kolikor bi morali plačati uvoznikom ali izvoznikom, če ne bi imeli svoje organizacije, plačali v letu 1965 250.000

dolarjev — ali din 312.500.000, — provizije.

Pri tem moramo upoštevati, da bi podjetje moralo v vsakem primeru imeti določeno organizacijo za pripravo izvoza in seveda tudi za uvozne posle, čeprav bi vse delali preko zunanje-trgovinskih podjetij.

Prihodnjič se bomo oglašili s problematiko zunanje trgovine, kakšno predvidevamo v letu 1966.

Zvone Teržan

Ze pred leti smo na Jese-
nicah veliko razpravljali o
kompleksni ureditvi telesno-
vzgojnih in športnih objektov
med Savo in Mežakljo, kjer
so že sedaj razna igrišča,
keglišče in strelišče. Tam naj
bi uredili še nekatere druge
naprave in igrišča, kjer bi
lahko naši sodelavci gojili
vse ostale športne in telesno-

vzgojne zvrsti. Žal pa smo od kompleksnega reševanja gradnje in urejanja športnih objektov odstopili in tak način gradnje zanemarili. Športni objekti so na Jesenicah nenačrtno razmetani in zato tudi športno in telesno vzgojno delo ne more uspevati. Celo staro skakalnico smo podrli, na kateri so se leta

Na Mežaklji je svet neizmerno bogat in z radodarno roko ponuja bogastvo ne samo našim delovnim ljudem, temveč tudi bolnikom, materam, otrokom, invalidom in upokojemcem. Travniki in rovti, košnice in gmajne ter smrekovi in bukovci gozdovi so zakladnica zdravja in blagodejnega miru. Do tega spoznanja nismo prišli le ljudje današnjega časa, ki

Mežaklja je preko Poljan in Radovne že povezana z našimi Jesenicami in drugimi kraji, kjer stanujejo ljudje iz naših obratov. Zgraditi bi morale le še športni park pod Mežakljo in ga z gondolsko žičnico povezati s čudovitimi in razkošnimi tereni na več kot 10 km dolgi Mežaklji, kjer bi poleg rekreacijskih množičnih športov lahko gojili tudi vrhunske športne zvrsti. Na svoj račun bi na Mežaklji prišli turisti, izletniki, gobarji in planinci. Tam bi lahko uredili tudi igrišča za razne panoge. Pri iskanju novih energetskih virov nameravajo naši energetiki zajeziti Radovno in narediti pod Triglavom mogočno umetno jezero. Tudi to je prednost za Mežakljo pred drugimi lokacijami za izgradnjo rekreacijskega centra. Kompleksi na Mežaklji so tako obsežni in bogati, da bodo lahko zadovoljili in navdušili skromne in manj zahtevne, pa tudi pesimistične člane našega kolektiva in njihove svojce. Severna pobočja Mežaklje v smeri proti Javorniku, Jesenicam in Hrušici pa nudijo veliko možnosti za ureditev težjih in zahtevnejših smučarskih in sankarskih prog s centrom v športnem parku pod Mežakljo, to je ob spodnji postaji gondolske žičnice. Na smučskih progah pod Mežakljo bi lahko štiri, pet ali celo šest mesecev trenirali naši smučarji, tam pa je tudi prostor za izgradnjo skalalnic vseh možnih velikosti.

To so le nekatere prednosti Mežaklje pred ostalimi lokacijami za izbiro rekreacijskega centra. Ne mislim vsiljevati svojega mnenja, toda menim, da je treba sredstva, ki smo jih ustvarili z lastnimi žulji, znojem in delom, rentabilno in koristno vložiti tja, kjer se bodo stotero obrestvovala. S tem tudi ne trdim, da bomo športni park pod Mežakljo in moderno gondolsko žičnico na vrh Mežaklje ter rekreacijsko naselje zgradili že letos. Napravimo načrt in si izberimo takšno lokacijo, da nam bodo za vloženo investicijo hvaležni tudi naši zanamci. Žuro

Z Mežak

no društvo
avanj inž.
v Ljubljani
e udeležilo
Koristno
jo tudi ze
no več zel

njave in
bo prav g
vemo, da
odvisen u
predavanj
daljevanje
predavanj

V letošnjem letu je hortikulturno društvo že dvoje zelo kvalitetnih predavanj inženirja, predavatelja biotehnične fakultete v Ljubljani, je bilo že 5. februarja in se ga je udeležilo predavanje je bilo v soboto. Koristno poleg okrasnega vrsta obdelujejo tudi znanje je imelo naslov »Pridelajmo več zel

Precej bolje pa je bilo obiskano predavanje »Sestavljanje okrasnih rastlin«. Skoraj 200 članov in v sredo, 16. februarja, z zanimanjem sledilo predavanju in je bila šolska soba na železniški postaji odločno pretesna. Predavatelj je obravnaval, kako barvno, višinsko ali dobo cvetenja vskladimo v lep pejsaž in je pokazal tudi številne barvne diapozitive.

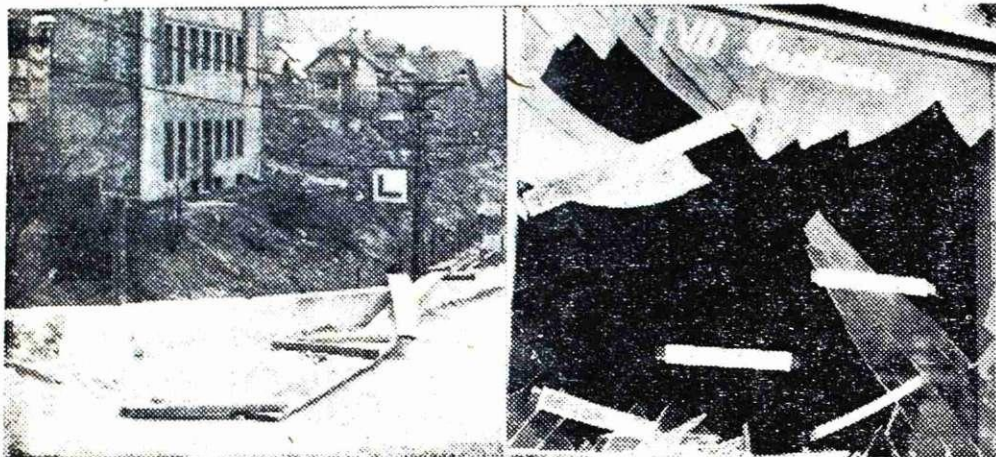
Društvo namerava v prihodnje organizirati za svoje člane in za nekatere strokovne šole še več predavanj. Na šolah (medicinski, srednji in gospodinjski), bo o aranžiranju cvetja predaval Anton Krušnik.

V ponedeljek, 28. februarja, pa bo inž. Janez Pšenica govoril o sortnih semenih zele-

njave in
bo prav g
vemo, da
odvisen u
predavanj
daljevanje
predavanj

Že 9. ma
nicah pre
telj gomo
Tušek z
»Švica v
predavanj
avtor z 2
zitivni pri
nost cvetj

V marcu
nje. V sr
Jože Kreg
sednik ho
va v Ljul
znavalec g
voril o

[illegible]

Zadnje čase je slišati vse več pritožb, da na Jesenicah v nočnih urah ni miru. Skoraj ob vsaki uri je slišati prepevanje in vpitje, včasih pa objestnost prekorači zadnje sprejemljive meje. tako da meji že na vandalizem.

Za primer si ogledimo samo razdejanje pri domu TVD »Partizan«. Po vsej verjetnosti bi lahko svojo moč in energijo neznani razgrajči uporabili dosti koristneje kot za lomljenje ograje in pobijanje izloženih oken. (Pa da ne bi kdo iskal opravičila v pustnem praznovanju, ker so kazali svojo »korajžo« že sredi prejšnjega tedna). Toda ni jim bilo dovolj, da so razbili steklo, iztrgati so morali še razstavljene slike ter jih zmetati po cesti!

Ob tem pa se vsiljuje še druga misel. Zakaj po tednu dni ni bilo nikogar, ki bi polomljeno ograjo če že ne popravil, pa vsaj odstranil, saj predstavlja nevarnost tako na cesti kot tudi za železnico. Del ograje je visel čez oporni zid in ne bi bilo nič presenetljivega, če bi nekdo neke noči potisnil ograjo na železniške tire!

V vseh gostinskih lokalih vise napisi, da vinjenim gostom ne točijo alkoholnih pijač. Toda verjetno so napisi le za dekoracijo prostorov, spoštuje pa jih nihče. Gostinci se kar kosajo, kdo bo iztržil več denarja, kaj pa počenjajo vinjeni gostje, to jim ni nič mar, saj bo to na nek način že uredila družba. S. H.

Peter: Torej tudi iz pudlovk niso dobili raztaljenega jekla?

Oče: Niso ga dobili, ker je bila temperatura še vedno prenizka in e bil v tem oziru proces podoben ognjiščem, ki so jih uporabljali prej. Razlika je bila samo v tem, da je bila zmogljivost teh peči večja in da so namesto lesnega oglja uporabljali kot gorivo premog, ki je bil cenejši. Pudlovke so zato postopoma izpodrivale prejšnja ognjišča.

Peter: Zdaj me res zanima, kdaj so prvič proizvajali jeklo v raztaljenem stanju, torej na način, ki ga poznamo še danes?

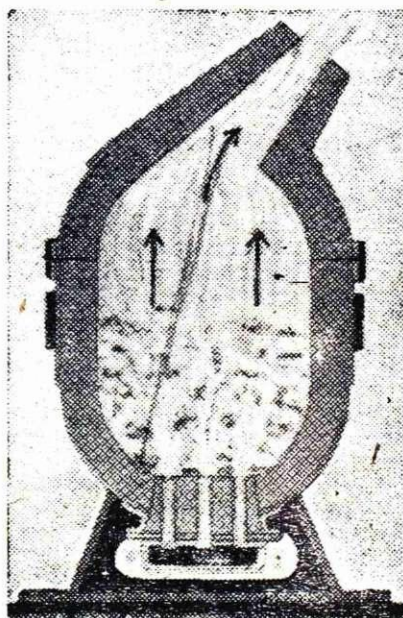
Oče: Na proizvodnjo jekla v raztaljenem stanju so morali železarski strokovnjaki tudi še v 19. stoletju precej dolgo čakati. V prvi polovici preteklega stoletja so obstajale potrebe za železarskimi izdelki vedno večje, kajti razvijati se je pričela industrija in položene so bile prve železniške tračnice, po katerih so pričeli voziti vlaki. Tudi armade takratnih evropskih vojsk so imele vedno večje potrebe po jeklu za svojo oborožitev. Kapacitete takratnih železarn pa so

bile kljub uspešni uveljavitvi pudlovk še vedno sorazmerno majhne. Zato so železarski strokovnjaki neumorno iskali nove načine, ki bi omogočali povečati proizvodnjo surovega jekla in s tem tudi različnih železarskih proizvodov. Zavedali so se, da s takrat znanim procesom proizvodnje surovega jekla v testastem stanju na ognjiščih različnih tipov ne bo mogoče bistveno povečati proizvodnje. Prvi je pri tem iskanju novega načina za proizvodnjo surovega jekla imel uspeh Henry Bessemer.

Peter: To ime sem že slišal in če se ne motim, je bil ta mož Anglež?

Oče: Res si uganil njegovo narodnost. Po dolgoletnih težavnih poskusih je uspel leta 1856 uvesti nov proces proizvodnje jekla iz grodlja v raztaljenem stanju. Princip tega procesa je podoben kot pri kisikovem konvertorju, o katerem sem ti že pripovedoval. Razlika je v tem, da je Bessemer uporabil namesto kisika zrak, za katerega pa veš, da vsebuje približno 21 odst. kisika. S pihanjem zraka skozi talino grodlja je odstranil odvečne elemente, predvsem ogljik in

ker se je pri procesu tvorila precejšnja količina toplote, je nastalo jeklo kljub višjemu tališču kot ga ima grodelj, ostalo v raztaljenem stanju.

Bessmerjev konvertor

Peter: V kakšni napravi
proizvajal Bessemer iz ra-
grodlja surovo jeklo?

Oče: To napravo imenuješ Bessmerjev konvertor, ali na sliki. Glavna razlika je v kisikovem in Bessemerjevem vrtorju je med drugim v tem, da pri Bessemerjevem konvertorju prehajamo zrak skozi dno, zato imeti določeno število oziroma pihalic. Za kisikov konvertor ti je znano, da pihajo z vrha s pomočjo posebnih pihalj. Zato je med obratovanjem Bessemerjevega konvertorja posebej paziti na to, da se ne zalije pihalic na dnu. Pri kisikovem konvertorju pa je približno pol ure.

Peter: Ali danes ne upo-
več Bessemerjevih konver-

[illegible]

23. nadaljevanje

OSNUTEK

predloga o proračunu občine Jesenice za leto 1966

Na podlagi določil temeljnega zakona o financiranju družbeno-političnih skupnosti (Ur. list SFRJ št. 31-426/64), sprememb tega zakona ter zakona o financiranju družbeno-političnih skupnosti v SR Sloveniji (Uradni list SRS št. 36-196/64) pripadajo občinam za uresničevanje njihovih, z ustavo in zakonom določenih pravic in dolžnosti, dohodki iz osebnih dohodkov občanov in dohodki iz drugih virov, ki so določeni s temeljnim zakonom o financiranju družbeno-političnih skupnosti in z drugimi predpisi. Občina samostojno razpolaga z dohodki, ki ji pripadajo, vendar mora v okviru dohodkov zagotoviti sredstva za družbene potrebe in naloge na ostalih področjih, za potrebe svojega predstavniškega telesa in svojih organov. Šele po zagotovitvi sredstev za te namene lahko občina porabi dohodke za negospodarske namene.

Skupščina občine je dolžna proračun sprejeti praviloma pred začetkom leta, na katero se nanaša, če ga pa ne sprejme pred začetkom leta, se financiranje začasno nadaljuje na podlagi proračuna za preteklo leto, vendar najdalj še tri mesece. O takem začasnem financiranju je skupščina občine Jesenice sprejela ustrezní odlok na seji dne 25/12-1965.

Glede na določilo 35. člena zakona o financiranju družbeno-političnih skupnosti v SR Sloveniji, bodo predlog proračuna obravnavali zbori

volivcev in bosta oba zbori pred dokončnim sprejetjem obravnavala tudi njihove sklepe.

Iz priloženega osnutka predloga proračuna občine je razvidna ocena dohodkov v letošnjem letu v znesku 1.447.090.000 din, razporeditev dohodkov pa v enakem znesku.

Pri formiranju sredstev za proračunsko potrošnjo občine vplivajo prispevki, ki so navedeni kot 1. vrsta dohodkov: predvsem prispevek iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja v gospodarstvu, iz delovnega razmerja izven gospodarstva, ostali prispevki pa le v večji in manjši meri; nadalje vplivajo v 2. vrsti navedeni davki: predvsem davek od prometa blaga na drobno, v 3. vrsti pa takse ter drugi razni dohodki. Pripominjamo, da je bil prispevek iz dohodka gospodarskih organizacij po posebnem zveznem predpisu ukinjen že v lanskem letu.

Za izračun osnov in višine prispevka oziroma davka je bila podlaga realizacija dohodkov proračuna v preteklem letu, vendar ob upoštevanju predvidenega povečanja ter spremenjenih stopenj.

Razporeditev dohodka je razvidna v prilogi, izdatki so razporejeni po poglavjih (skupinah).

Podlaga za določitev izdatkov za posamezne uporabniške proračunske potrošnje v letošnjem letu so bili: — potrebe o upoštevanju lan-

skoletne potrošnje, morebitno zvišanje le v nujnih in utemeljenih predlogih, vse pa le v okviru razpoložljivih sredstev. Na podlagi teh kriterijev so bili zneski posameznih predlogov obravnavani.

Povečani izdatki so predvideni predvsem v šolskem skladu v znesku 500.000.000.— din (za 13%), ki se zaradi prenosa sredstev anuitet povečajo še za dodatna sredstva 14.300.000.— din, skupnotorej za 514.300.000.— din ali za 16%. Zvišani izdatek v finančnem načrtu občinskega sodišča Jesenice je utemeljen s povečanimi materialnimi izdatki, predvsem pa zaradi povečanih izdatkov s prenosom novih pristojnosti z okrožnega sodišča.

V letošnjem letu bodo sredstva za občinski šolski sklad, finančni načrt upravnih organov Sob. Jesenice, občinsko sodišče na Jesenicah in za finančni načrt vzdrževanja občinske zgradbe, Krajevnih uradov, sodišča in postaje milice Jesenice, določena v fiksnem znesku, ostalih uporabnikov proračuna v tem poglavju pa v ustreznem odstotku.

Zaradi varčevanja s proračunskimi sredstvi se določi 10% omejitev vseh proračunskih izdatkov. O ukinutvi omejitve sklepa svet za družbeni plan in finance med izvrševanjem proračuna glede na odstotek realizacije napram predvidenim dohodkom.

PREGLED

ocene dohodkov in razporeda dohodkov proračuna občine
Jesenice za leto 1966

Vrsta DOHODKI	znesek v 000 din
1 Prispevki	898.500
2 Davki	460.590
3 Takse	34.000
4 Dohodki po posebnih predpisih	—
6 Doh. organov in razni drugi doh.	54.000
8 Prenešana sredstva	—
Skupaj	1.447.090

Glavni namen	RAZPORED DOHODKOV	
01	Dejavnost šol	15.900
02	Kulturno prosvetna dejavnost	40.270
03	Socialno varstvo	77.450
04	Zdravstvena zaščita	27.700
05	Komunalna dejavnost	63.500
06	Delo državnih organov	31.870
12	Dejavnost družbeno-političnih organizacij in društev	27.700
13	Negospodarske investicije	216.600
14	Gospodarski posegi	11.900
16	Proračunske obvez. iz prej. let	89.000
17	Gospodarske investicije	—
18	Nerazporejeni dohodki	10.000
		611.490

SREDSTVA RAZPOREJENA V % OD DOHODKOV

1	Občinski sklad za šolstvo	514.300
2	V sklad za kulturo in prosveto	25.000
3	V sklad za telesno vzgojno dejavnost	25.000
4	V finančni načrt občinske uprave	195.000
5	Za osnovno dejavnost krajevnih skup.	16.000
6	V finančni načrt občinskega sodišča	34.000
7	Vzdrževanje zgradb Sob. sodišča, KU in PM	6.000
8	Vlaganje v rezervni sklad	20.000
	Skupaj	1.447.090

Analiza gibanja gospodarstva v letu 1965 ter predvidevanja v letu 1966

a) **Družbeni bruto produkt (CD)** komune znaša v 1965 letu (ocena) cca 852,7 milijonov novih din oziroma 18,2 % več kot 1964 leta.

Od skupnega DBP (852,7 milijonov) realiziranega na območju naše občine odpade na:

— gospodarske organizacije, ki imajo sedež v naši občini okoli 737,5 milijonov N din ali 86,5 %,

— poslovne enote, ki imajo sedež izven naše občine okoli 99,2 milijonov N din ali 11,6 % ter

— zasebni sektor 16 milijonov N din ali 1,9 %

Materialni stroški, ki so znašali v letu 1965 449,9 milijonov N din, so v primerjavi z letom 1964 porasli za 18,4 odst. Materialni stroški so torej za celotno gospodarstvo porasli enako kot CD, vendar je dinamika porasla po panogah dokaj različno.

Dohodek gospodarskih organizacij je 1965. leta znašal 186,2 milijona N din oziroma 18,3 % več kot predhodnega leta. Od tega odpade na:

— domače enote 146,8 milijonov N din ali 78,8 %,

— tuje enote 31,5 milijonov N din ali 16,9 % ter

— zasebni sektor 7,9 milijonov N din ali 4,3 %.

Ostanek dohodka in sicer samo za gospodarske organizacije, ki imajo sedež v naši občini, je znašal 30,7 milijonov N din oziroma 19,6 % več kot predhodnega 1964. leta.

Povprečni nominalni neto oseb. dohodek je znašal 1965. leta v gospodarstvu 659 N din oziroma 27,2 % več kakor 1964. leta, zaposlenost pa se je zmanjšala za 0,2 %.

b) V letu 1966 bo predvidoma v celotnem gospodarstvu komune naslednja dinamika porasta CD in njegovih elementov:

v milijonih N din			
Elementi	1965	1966	indeks
1. Celotni dohodek	852,7	1.139,1	133,6
od tega:			
— domače enote	737,5	1.004,4	136,2
— tuje enote	99,2	117,1	118,0
— zasebni sektor	16,0	17,6	110,1

Opomba 1: a = analiza gibanja gospodarstva v 1965. letu b = predvidevanja v 1966. letu

v milijonih N din			
Elementi	1965	1966	indeks
2. Materialni stroški	499,9	700,4	140,1
3. Družbeni proizvod	264,9	336,8	127,2
4. Neto produkt	232,3	284,1	122,3
5. Dohodek	186,2	222,7	119,6
od tega:			
— domače enote	146,8	177,9	121,2
— tuje enote	31,5	36,1	114,6
— zasebni sektor	7,9	8,7	109,8

OPOMBA 2: Materialni stroški = porabljeni material, izdatki za storitve, stroški za reklamo in reprezentanco, investicijsko vzdrževanje, stroški za prevoz in razkladanje realiz. proizvodov ter izredni stroški.

Značilnosti razvoja gospodarstva v 1965. letu (a) ter predvidevanja za 1966. leto (b) po panogah in posameznih gospodarskih organizacijah pa so naslednje:

INDUSTRIJA

a) Doseženi celotni dohodek v industriji znaša po oceni v 1965 letu 591,5 milijonov N din oziroma 16,7 % več kot 1964. leta. Od tega odpade na Železarno Jesenice 580,2 milijona N din, na tuje enote (Elektrarna Moste, Elektro Žirovnica, LIP Bled, Izolirka) pa 11,3 milijone.

Celotni dohodek pri železnarstvu je v primerjavi s 1964. letom večji za 17,8 %, vendar so materialni stroški porasli za 21,9 %.

Materialni stroški so hitreje naraščali kot pa CD predvsem zato, ker je po reformi prišlo do določenih premikov v cenah reprodukcijskega materiala in prodajnih cenah proizvodov.

Prodajne cene so namreč manj porasle kot cene reprodukcijskega materiala, vendar je treba pripomniti, da je podjetje z uspešnim izvajanjem akcijskega programa to nesorazmerje ublažilo.

Preskrba podjetja z materialom za reprodukcijo in tekom leta zaradi pomanjvazdrževanje iz uvoza je bila kanja deviz precej težavna.

Elektrarna Moste je v 1965 letu proizvedla 86.000 MWH električne energije ali dvakrat več kot 1964 leta (izredno ugodna hidrološka razmerja).

Elektro Žirovnica je dosegla 2,9 milijonov N din CD oziroma 7 % več kot predhodno leto.

Celotni dohodek pri Izolirki, ki je znašal cca 2 milijona

na N din je večji od CD v 1964 letu za 4 %, medtem ko je fizični obseg proizvodnje (2.223 t) večji za 7,8 %.

LIP Bled — Proizvodnja žaganega lesa se je zmanjšala od 8.385 m³ v letu 1964 na 6.200 m³ v 1965 letu (ukinjen žaga na Plavžu). Proizvodnja zabojev (579 m³) in stavbno mizarstvo pa sta enaka proizvodnji v 1964 letu dočim se je proizvodnja ladijskega poda zmanjšala od 739 m³ na 431 m³.

b) V letu 1966 se bo predvidoma povečal celotni dohodek v industriji v odnosu na 1965 leto za cca 42,8 % (Železarna), vendar bodo materialni stroški nekoliko hitreje naraščali kot CD in sicer 47,1 %. Število zaposlenih se bo zvišalo za 0,8 %.

V okviru teh predvidevanj bi bilo po podjetjih gibanje določenih kategorij takole:

	indeksi	
	1965	1966
(ocena)	1964	1965
celotni dohodek	117,8	142,4
material. stroški	121,9	146,6
neto produkt	110,4	129,3
dohodek	119,1	126,7
OD bruto	121,5	120,9
ostanek dohodka	109,0	153,2
zaposlenost	101,4	100,7

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da se bo CD v Železarni povečal za 42,4 % na pram oceni izvršitve v letu 1965, materialni stroški za 46,6 %, dohodek pa le za 26,7 odst.

Toliko povečanje CD se predvideva zaradi:

- aktiviranja novih kapacitet,
- uvajanja sodobnejše tehnologije v procesu proizvodnje,
- usmerjanja proizvodnega programa v specializacijo in kvaliteto bolj zahtevnih izdelkov,
- novih odnosov v prodajnih cenah (in stroških)
- in me nazadnje zaradi izboljšanja produktivnosti dela.

Visok procent porasta materialnih stroškov je predvsem posledica faktorjev izven podjetja. Dodatne obremenitve v 1966 letu (povečanje prevoznih tarif na železnice, večji vodni prispevek, prispevek za zemljišča, višja tarifa plačilnega prometa) pa bodo še potencirale nesorazmerje med povečanjem prodajnih cen in cen materialu.

Struktura CD v letu 1966 ima torej iz objektivnih razlogov tendenco poslabšanja, kajti delež dohodka v CD je v letu znašal 19,1 %, letos pa bo predvidoma znašal 17,0 odst.

Iz vseh teh sprememb je razvidno, da bo imel letos kolektiv Železarne zelo težavno nalogo, ki jo je možno uspešno reševati, edinole z dobrimi internimi ukrepi.

Naj omenimo še, da bo v 1966 letu tudi kritično vprašanje deviznih sredstev (konvertibilnih). V kolikor potrebe po devizah ne bodo reali-

zirane, bo to imelo za posledico nižjo realizacijo plana.

Elektrarna Moste bi pri srednjem vodnem letu proizvedla okoli 60 tisoč MWH električne energije oziroma 20 tisoč MWH manj kot lani.

Fizični obseg proizvodnje pri LIP-u bo približno enak kot 1965 leta.

Izolirka bo povečala fizični obseg proizvodnje približno štirikratno. Podjetje je namreč izvršilo rekonstrukcijo proizvodnega obrata in spremenilo tehnološki proces proizvodnje.

KMETIJSTVO

KZ »Jelovica« iz Radovljice opravlja svojo dejavnost kot proizvajalec na lastnih obratih v Radovljici ter kooperira z zasebniki na območju občine Radovljica in Jesenice. Pri nas ima dva kooperacijska okoliša in sicer Kr. goro in Žirovnico.

Na območju naše občine je zadruga dosegla 1,8 milijonov N. din CD ali 16,6 % več kot 1964 leta. Letos pa zadruga predvideva, da bo dosegla 1,9 milijonov N. din CD ali 10 % več kot lani.

Zadruga bi morala bolj intenzivno razvijati proizvodno kooperacijo z zaesbniki (mehanizacija, preskrba z ustreznim repromaterialom, strokovna pomoč, povezava s tržiščem itd.).

V zasebnem sektorju so bili indeksi fizičnega obsega proizvodnje v letu 1965 nasproti 1964 letu v rastlinski proizvodnji: krompir 59,7 koruza 28,4, krma 66,2, sadje 183,4, ostalo 44. Zvišal se je odkup mleka za 2.750 litrov (1 %), odkup goveda (Z. T.) 10.800 kg (7,8 %) in odkup telet za 11.600 kg (34,9 %).

V letu 1966 bo predvidoma porasla proizvodnja v zasebnem sektorju za cca 10 %.

GOZDARSTVO

a) Skupna sečnja v gozdarstvu v 1965 letu na našem območju je znašala cca 33.500 kubičnih metrov bruto mase in sicer v družbenem sektorju 12.500 m³ ali 4,3 % manj kot 1964 leta, ter v zasebnem sektorju cca 21.000 m³, kar je enako kot v 1964. Od skupne sečnje odpade na tehnični les 80 %, na drva pa 20 %. V družbenem sektorju je bil posek manjši, ker se razpoložljive mase za posek nahajajo na težko dostopnih področjih.

b) V letu 1966 bi lahko skupno sečnjo zvišali za 12,2 odst. in sicer v družbenem sektorju za 11,2 %, v zasebnem pa za 12,8 %.

GRADBENISTVO

a) Zmanjšana investicijska potrošnja in pomanjkanje gradbenega materiala sta vplivala, da je v gradbeništvu ostal CD v letu 1965 za okoli 7 % pod dosežkom v 1964 letu.

SGP »Sava« je sicer preseglo realizacijo iz 1964 leta za 8,2 %, toda gradbena podjetja, ki imajo sedež izven naše občine, so pod realizacijo 1964 leta za 16,2 %.

Gradbene zmogljivosti so torej v 1965 letu ostale delno neizkoriščene, zaradi pomanjkanja gradbenega materiala in zaradi nestabilnosti trga pa so gradbena podjetja morala imeti velike zaloge, ki so dejansko pomenile zamrznjena obratna sredstva.

Zaradi manjšega obsega in večje mehanizacije gradbenih del je bilo v 1965 letu v gradbeništvu 12,7 % manj zaposlenih kot leta 1964.

b) Vsa gradbena podjetja bodo letos predvidoma dosegla cca 45 milijonov N. din celotnega dohodka oziroma 7,5 % manj kot lani. Zato se bodo morala gradbena podjetja bolj kot doslej prilagoditi delovanju tržnih zakonitosti. V pogojih večje vsklajenosti med ponudbo in povpraševanjem je pričakovati, da se bodo na gradbenem tržišču uveljavila predvsem tista podjetja, ki bodo s povečanjem produktivnosti dela in z boljšim izkoriščanjem notranjih rezerv pospešila prehod na intenzivno gospodarjenje. Zaposlenost v gradbeništvu se bo po predvidevanjih zmanjšala za 16,4 %.

PROMET

a) **Družbeni bruto produkt** v prometu (Žičnica Vitranc, Ljubljana-transport, ŽTP in PTT), ki znaša 33 milijonov N. din, je porasel v 1965. letu za 10 %, število zaposlenih pa se je zmanjšalo za 1,7 %.

Žičnica Vitranc je dosegla 500 tisoč N. din plačane realizacije ali 47,9 % več kot 1964. leta. Približno za isti procent se je povečalo število prepeljanih oseb.

V PTT dejavnosti se je realizacija povečala za 12,4 odst., vendar je obseg storitev porasel le za 2 do 3 %.

Zastareli tarifni sistem ni omogočil železnici kritja reprodukcijskih stroškov, zato bo ŽTP prav tako kot 1964 leta dobilo dotacije.

b) V 1966. letu se bo DBP v prometu povečal za cca 15 odst., število zaposlenih pa se bo zmanjšalo za 4,3 %. Nove železniške tarife bodo zboljšale finančni položaj železnice, vendar bi si morale železniške organizacije prizadevati, da bi bolj smotno izkoriščale kapacitete. Ljubljana-transport bo letos povečalo kapacitete svojega voznega parka, ustrezno temu pa bo podjetje zvišalo CD. Žičnica Vitranc bo predvidoma letos dosegla 660 tisoč N. din CD Žičnica Vitranc bo predvidoma letos dosegla 660 tisoč N. din CD ali 31 % več kot lani, sveda če bodo ugodne vremenske razmere sneg do sredine marca in lepo poletje).

TRGOVINA

a) Blagovni promet v tej gospodarski panogi je v I. polletju 1965. leta stalno naraščal, posebno v mesecu juniju, vendar je bilo po reformi čutiti umiritev povpraševanja.

V 1965. letu je v celotni trgovini (naše in tuje enote)

znašal bruto promet cca 92 milijonov N. din oziroma 48,3 odstotka več kot 1964. leta.

Toliko povečanje je predvsem posledica potrošniške mrzlice, zvišanih cen, prenosa prometnega davka iz proizvodnje v potrošnjo ter izredno visokem porastu prometa pri integriranem podjetju »Universal« (indeks 217,1).

Število zaposlenih se je v primerjavi s predhodnim 1964 letom zvišalo za 14,4 %.

b) V 1966. letu je pričakovati, da bo promet v trgovini narasel za 28,5 %, zaposlenost pa za 7,2 %.

Najmočnejši porast prometa bo predvidoma dosegel Universal in sicer 51,6 % (Zarja 20 %, Rožca 17,8 %, Delikatesa 4,3 % in tuje enote 26,7 %).

Od pričakovanega povečanja bruto prometa za 28,5 % odpade na nove kapacitete cca 8 %.

Porast prometa pri trgovini je odvisen od porasta kupne moči potrošnikov (in turizma), vendar pa povečana kupna moč zahteva ustrezno založenost trgovine, ki bo po količini in izbiri blaga ustrezala zahtevam potrošnikov. To pomeni, da morajo trgovska podjetja med drugim imeti tudi precejšnja obratna sredstva - ustrezno akumulacijo in dober strokovni kader, to pa kaže potrebo za integraciji trgovskih podjetij. Le-ta bi omogočila krepitev materialne osnove za modernizacijo, razširitev prodajnega prostora, boljše založenost in sodobno organizacijo prometa.

GOSTINSTVO IN TURIZEM

a) Dosežena realizacija v gostinsko-turistični dejavnosti v 1965. letu znaša cca 26,3 milijone N. din oziroma 36,2 odstotka več kot 1964. leta, vendar materialni stroški kažejo počasnejšo tendenco porasta kot realizacija, kar je ugodno.

Pri komercialnem gostinstvu (Železar, Gorenjka, Pošta, Svoboda in Motel) je realizacija porasla za cca 29 %, materialni stroški pa samo za 5 %.

Tukaj gre torej predvsem za politiko cen gostinskih uslug. V momentu izvajanja reforme je naše gostinstvo iskalo rešitev v precejšnji meri v višjih cenah, ne pa v boljši organizaciji dela.

Dohodek in bruto osebni dohodek sta porasla za cca 60 %. Višina ostanka v znesku 870 tisoč N. din, čeprav kaže v primerjavi s 1964. letom visok odstotek porasta (202,4 %), je še vedno premajhna za bistveno izboljšanje gospodarskega položaja komercialnega gostinstva. V zvezi s tem naj omenimo, da je dohodek v absolutnem znesku razdeljen takole: bruto OD 5.419 tisoč N. din in ostanek dohodka 870 tisoč N. din.

V 1965. letu nas je obiskalo skupaj 67.404 gostov, kar je za 4,8 % več kot 1964. leta (indeks 1964 : 1963 = 115,0). Od tega odpade na:

— domači turizem 46.534 gostov (indeks 1965 : 1964 = 102,7),

— inozemski turizem 20.870 gostov (indeks 1965 : 1964 = 109,8).

Povprečna stopnja rasti domačih gostov v poslednjih petih letih znaša 2,8 %, tujih pa 26,8 %.

V 1965. letu je bilo skupaj 311.208 nočitev, ali 28,3 % več kot 1964. leta (255.889 nočitev domačih gostov in 55.319 nočitev tujih gostov).

Od skupnega števila nočitev na območju občine odpade na zimsko sezono 32,4 % (v Kranjski gori 43,3 %) na poletno sezono pa 51,2 % (v Kranjski gori 50,2 %).

V 1965. letu so bile kapacitete vseh razpoložljivih ležišč (stalna + pomožna) izkoriščene za cca 27,2 %. Če pa ne upoštevamo pomožnih ležišč, tedaj znaša izkoriščenost cca 33,7 %, to pomeni, da je bilo v 1965. letu od 2.530 stalno razpoložljivih ležišč povprečno dnevno zasedenih cca 853 ležišč oziroma dnevno nezasedenih 1.667 ležišč.

V 1965. letu je znašalo povprečno bivanje domačih gostov 4,7 dni, tujih pa 2,6 dni.

b) Z ozirom na to, da v 1966. letu ne bo bistvenih sprememb v gostinskih kapacitetah, da se bo število gostov v klimatskih zdraviliščih zmanjšalo ter z ozirom na tendenco znižanja stopnje porasta tujih gostov, se predvideva povečanje bruto prometa v gostinsko-turistični dejavnosti le za okoli 3,6 %.

Število zaposlenih v odnosu na 1965. leto se bo zmanjšalo za 1,2 %.

Turistični promet gostov se bo predvidoma povečal za 15,4 % in sicer pri domačem turizmu za 10,9 %, pri inozemskem pa 25,4 %.

Analiza turističnega prometa v 1965. letu kaže, da se je turizem pri nas močno uveljavil v poletni sezoni, zato je treba vložiti še dosti napora in poslovnosti, da bi število gostov v zimski sezoni doseglo vsaj poletno sezono. Treba je izboljšati kvaliteto turističnih storitev, intenzivirati turistično propagando ter se gibčneje prilagoditi spremenjenim razmeram domačega turističnega tržišča.

OBRT

a) Na območju naše komune je 12 obrtnih organizacij družbenega sektorja s 513 zaposlenimi in 44 vajenci, nadalje 105 zasebnih obrtnih delavnic s 170 zaposlenimi delavci in 26 vajenci ter 53 oseb, ki opravljajo obrtno dejavnost kot postranski poklic.

Lahko rečemo, da je, ne tako po teh podatkih kolikor po strukturi zaposlenih po obrtnih strokah, pri nas obrtna dejavnost (zlasti storitvena) zelo slabo razvita.

Družbeni bruto produkt v obrtni dejavnosti v 1965. letu se je v primerjavi s 1964 letom povečal za cca 20 %, vendar so materialni stroški porasli za 13,5 %, kar je zelo ugodno.

Bruto OD je porasel za cca 37 %, ostanek dohodka pa za 140 %.

Ceprav ostanek dohodka (indeks 240) kaže tolikšen porast, pa še vedno ne zadoštuje za modernizacijo in zamenjavo zastarelih strojev in orodij ter za povečanje obratnih sredstev.

Število zaposlenih (družbeni in zasebni sektor) se je v primerjavi s 1964. letom zvišalo samo za 0,5 %.

b) Obrtne organizacije družbenega sektorja predvidevajo v letu 1966 porast DBP za cca 8 %. Enako bodo predvidoma porasli tudi materialni stroški.

Sedanji ekonomski položaj obrtnih podjetij nujno zahteva višjo akumulacijo, kar narekuje precejšnje spremembe v organizaciji in tehnologiji dela.

Zato bo treba letos pri proizvodni obrti poiskati in realizirati ustrezne oblike kooperacije z drugimi gospodarskimi organizacijami. Hiter razvoj tehnike zahteva tudi v obrti nove oblike dela in opustitev starega obrtniškega načina dela. Treba je nenehno zasledovati in se elastično prilagajati zahtevam tržišča.

Razvoj storitvene obrti pri nas precej zaostaja za hitro rastočimi potrebami. To nesorazmerje je seveda najbolj pereče pri vzdrževanju in popravilih elektrotehničnih aparatov trajnejše vrednosti in motornih vozil.

Rešitev tega problema zahteva skupno akcijo storitvene obrti (delno preusmeritev dejavnosti in prekvalifikacijo kadrov), trgovskih podjetij (sredstva in rezervni deli) ter občine (poslovni prostori), ustanovitve novih obratov itd.

Predvidevamo, da bo, z ozirom na dejansko in ustrezno davčno politiko občine, znašal porast proizvodnje in uslug v zasebni obrti cca 10 %.

DRUGE DEJAVNOSTI

a) Pod nazivom druge dejavnosti obravnavamo tri podjetja in sicer: Komunalno podjetje, Vodovod in Kino podjetje.

Doseženi DBP vseh treh podjetij v 1965. letu znaša 6,8 milijonov N. din oziroma 31,1 odstotka več kot 1964. leta, dočim znaša procent porasta materialnih stroškov cca 72 %. Kljub veliki dinamiki porasta materialnih stroškov so podjetja ustvarila precejšnjo akumulacijo. Število zaposlenih se je zmanjšalo za 6,6 %.

b) V letu 1966 se bo predvidoma CD zvišal pri Komunalnem podjetju za 2,4 %, pri Kino podjetju pa za 8,5 %. Vodovod pa predvideva zmanjšanje za cca 22,6 %.

IZVOZ — UVOZ

Blagovni izvoz v letu 1965 je znašal 3.623.437 USA \$, kar je za 206.457 \$ oziroma 6 % več kot 1964. leta. V letu 1966 se bo predvidoma izvoz zmanjšal za 2,2 % in sicer samo pri Železarni, ki bo izvozila proizvode v vrednosti 3,4 milijone \$ (od tega za 2 milijona \$ na tržišča s p.a. čilom v konvertibilnih valutah), se bo zmanjšal izvoz za 4,6 %.

IZVOZ

	v USA \$				
	1964	1965	1966	65:64	66:65
Gospod. org.					
Železarna	3.210.997	3.561.932	3.400.000	110,9	95,7
Mesarsko podjetje	152.763	51.313	112.000	33,6	218,3
Lesnagalant. obrat	53.253	10.228	30.000	19,2	293,3
skupaj	3.417.013	3.623.473	3.542.000	106,0	97,8
UVOZ					
Železarna	6.196.916	9.247.762	13.373.714	149,2	144,6

GOSPODARSKE INVESTICIJE

— po tehnični strukturi

	v 000 N din				
	1964	1965	1966	indeks	
				65:64	66:65
Domače enote skupaj	155.468	72.473	104.619	46,6	144,3
— gradbeni objekti		18.216	24.239	—	133,0
— oprema		52.607	77.482	—	147,0
— ostalo	—	1.560	2.898	—	185,7
Tuje enote skupaj	13.179	13.127	15.150	99,6	115,4
Domače + tuje enote					
skupaj	168.647	85.600	119.769	50,7	140,0
— po virih financiranja				v 000 N din	

Domače enote	8.198	64.275	24.109	80.510	294,1	125,3
Tuje enote	9.569	3.558	7.680	7.470	80,2	209,2
skupaj	17.767	67.833	31.789	87.980	178,9	129,7

Realizirane investicije v 1965. letu so za cca 50 % manjše kot pa v 1964. letu. To zmanjšanje se nanaša predvsem na Železarno (indeks 1965 : 1964 = 46,6) pri kateri so dela na rekonstrukciji podjetja v zaostanku (kasni dobava domače opreme).

V letu 1966 se bodo predvidoma gospodarske investicije povečale za cca 40 % (Železarna 41,1 %). Od vseh predvidenih investicij odpade na Železarno 96.800 tisoč N. din oziroma 81 % (dokončevanje investicij prve etape rekonstrukcije).

Ostale predvidene večje investicije so:

Sava	950 tisoč N. din	(gradbena mehanizacija in upravno poslopje)
Zarja	756 tisoč N. din	(poslovni prostori v Kr. gori in Kor. Beli)
Universal	780 tisoč N. din	(adaptacija Optike in Železnine, utrditev terena za skladišče in portalni žerjav)
Rožca	400 tisoč N. din	(trgov. paviljon v Zirovnici)
Delikatesa	600 tisoč N. din	(novogradnja v Breznici, odkup upr. stavbe)
Gorenjka	630 tisoč N. din	(adaptacija Slavca, kmečka gostilna)
Pošta	460 tisoč N. din	(adaptacija doma pod Golico)
Mes. podjetje	300 tisoč N. din	(I. faza gradnje hladilnice, tovorni avtomobil)
Kom. podjetje	380 tisoč N. din	(garaže, strojna oprema)
Ljubljana-transport	2.720 tisoč N. din	(zamenjava in razširitev voznega parka)
PTT Kranj	1.570 tisoč N. din	

ZAPOSLENOST IN OSEBNI DOHODKI

1. Zaposlenost	1964	1965	1966	65:64	66:65
— Gospodarstvo skupaj	11.611	11.584	11.420	99,8	98,6
od tega:					
domače enote	9.217	9.403	9.274	102,0	98,6
tuje enote	2.394	2.181	2.146	91,1	98,4
— negospodarske dejavnosti	1.289	1.280	1.280	99,3	100,0
skupaj zaposleni	12.900	12.864	12.700	99,7	98,7

2. Povprečni nominalni osebni dohodki

	1964	1965	1966	65:64	66:65
A. Sklad neto osebnih doh. (000 N din)	80.357	102.343	122.688	127,4	120,0
— gospodarstvo	72.174	91.606	109.632	126,9	119,7
— negosp. dejavnosti	8.183	10.737	13.056	131,2	121,6
B. Povprečni nomin. osebni dohodki (N din)	519	663	805	127,7	121,4
— gospodarstvo	518	659	800	127,2	121,3
— negospodarske dejavnosti	529	696	850	132,1	122,0

Z ozirom na povečanje neto produkta (22,3 %) in dohodka (cca 20 %), predvidevamo, da bodo letos znašali nominalni povprečni neto osebni dohodki cca 805 N. din. (gospodarstvo 800 N. din, negospodarske dejavnosti 850 N. din) ali 21,4 % več kot povprečje 1965. leta, ali pa cca 6 % več

kot povprečje v novembru 1965. leta.

Pri takšnem povprečju neto OD bo znašal sklad brutto — bruto OD v družbenem sektorju gospodarstva cca 175 milijonov N. din, kar pomeni, da bo znašal ostanek dohodka cca 39 milijonov N. din ali cca 20 % več kot lani.

Predlog komunalnih investicij

Potrebna sredstva, ki bi krila minimalne in najnujnejše komunalne investicije v letu 1966, bi znašala ca. 4.442.000 N. din, vendar bodo predvidoma ta sredstva znašala 4.150.000 N. din. Le-ta se bodo formirala iz naslednjih virov:

Predvidena sredstva prispevka za urejanje mestnih zemljišč	ND 2.000.000
Predvidena sredstva komunal. prispevka	ND 420.000
Predvidena sredstva iz obč. proračuna za kom. investicije in vzdrževanje	ND 460.000
Predvidena sredstva iz obč. proračuna za osnovne dejavnosti krajevnih skupnosti	ND 160.000
Predvidena sredstva iz vodnega sklada	ND 700.000
Sredstva republike, namenjena za poplave	ND 410.000
Skupaj sredstva za komunalne investicije	ND 4.150.000

Ta sredstva pa se bodo predvidoma uporabila takole:

a) Iz sredstev za urejanje mestnih zemljišč	
Rekonstrukcija ceste skozi Bl. Dobravo	ND 350.000
Tomšičeva cesta — rekonstr. ND 200.000	
Regulacija Save ND 150.000	ND 350.000
Nadaljevanje rekonstrukcije ceste Pl. pod Golico	ND 400.000
Gradnja obvozne ceste	ND 400.000
Popravilo mestnih ulic	ND 150.000
Naročilo projektov za II. in III. etapo rekonstr. vodovoda Peričnik	ND 85.000
Rekonstrukcija vodovoda na Zgornjem Plavžu	ND 115.000
Avtobusna postajališča	ND 150.000
	ND 2.000.000

b) Iz sredstev komunalnega prispevka	
Ureditev Zgornjega in Spodnjega Plavža	ND 400.000
Obnova peskolovcev in preusmeritev meteoritnih voda iz Pejc in Murove (kanalizacija pri ZD)	ND 20.000
Eventuelni višek sred. za ureditev stolpnice Gradis	
	ND 420.000

c) Iz sredstev občinskega proračuna	
Vzdrževanje cest IV. reda (hodniki, pločniki itd.)	ND 300.000
Javna razsvetljava — vzdrževanje	ND 66.000
Dotacija krajevnim skupnostim za drobne komunalne investicije	ND 100.000
Dotacija krajevnim skupnostim za osnovne dejavnosti	ND 160.000
	ND 620.000

d) Iz sredstev vodnega sklada	
Vodovod Peričnik I. in II. faza	ND 700.000

e) Iz sredstev republike, namenjena za poplave	
Most na Hrušici	ND 160.000
Krajevnim skupnostim za odpravo škode po poplavi na njih območju	ND 100.000
Zavarovanje obrežij Save na Jesenicah	ND 12.000
Zavarovanje obrežij v Martuljku	ND 120.000
Zavarovanje obrežij zgornjesavskih hudournikov	ND 10.000
Zavarovanje obrežij hudournikov na Jesenicah — vzdrž. dela	ND 8.000

Skupaj poraba za komunalne investicije v letu 1966	ND 4.150.000
---	---------------------

Iz drugih virov je predvideno, da se bo uredilo še sledeče:	
Obnova ceste v Vrata (GG Bled)	ND 120.000
Dokončna ureditev ceste v Srednji vrh (GG Bled)	ND 100.000
Delna ureditev ceste v Tamar (Cestno podjetje Kranj)	ND 55.000
	ND 270.000

Nadaljevanje del na cesti v Javorniški rovt (še ni znano — JLA pripravljena na sodelovanje)

Ureditev tržnice Zarja Jesenice.

Analiza in razvoj družbenih služb

Temeljne značilnosti družbenega plana in proračuna občine za leto 1966 so zlasti v tem, da se v prvi vrsti zagotovijo tiste družbene potrebe in financirajo tiste dejavnosti, ki temeljijo na ustavnih in drugih zakonitih pravicah občanov. V ta namen bo potrebno, da si vsa občinska družbena skupnost prizadeva ustvariti gospodarskim razmeram ustrezne materialne in organizacijske pogoje dela. Za doseg tega cilja bo potrebno zagotoviti v samem proračunu občine zlasti tista sredstva, ki so nujno potrebna za financiranje osnovne dejavnosti družbenih služb. Razen tega pa bo potrebno zagotoviti tudi za investicije v osnovnem šolstvu in za sofinanciranje strokovnega šolstva še dodatna sredstva, ki bi jih bilo potrebno formirati v obliki prispevkov delovnih organizacij in v obliki krajevnega samopriskpevka občanov.

Obenem z zagotovitvijo ustreznih materialnih pogojev za delovanje družbenih služb bo potrebno v tem letu programsko in organizacijsko ter strokovno utrditi ali celo reorganizirati dejavnost šolstva in vzgoje, dejavnost socialnega varstva in zdravstva, kakor tudi kulturno prosvetne in telesno-vzgojne dejavnosti.

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

V finančnem načrtu občinskega sklada za šolstvo so predvidena sredstva, ki bodo komaj zadostovala za financiranje osnovne dejavnosti osnovnih šol, vzgojno varstvenih ustanov, gimnazije, glasbene šole, zavoda za prosvetno pedagoško službo in za sofinanciranje nekaterih obveznosti, ki se iz teh sredstev financirajo. V tem skladu, ki se formira iz sredstev rednega občinskega proračuna, pa ni predvidenih sredstev za dokončno financiranje investicij osnovne šole v Mojstrani in ne sredstev za začetna dela osnovne šole v Kranjski gori. Za učinkovito reševanje problemov učnega prostora v občini je potrebno, da se v letu 1966 organizira načrtno zbiranje sredstev za investicije v naslednje osnovnošolske objekte:

1. Adaptacija in oprema prostorov za posebno osnovno šolo;
2. Dozidava osnovne šole na Koroški Beli;
3. Gradnja osnovne šole v Kranjski gori;
4. Gradnja osnovne šole na Plavžu;
5. Gradnja trakta s telovadnico pri osnovni šoli Žirovnica.

Vsi omenjeni objekti bi se morali zgraditi v naslednjih petih letih. V letu 1966 pa je potrebno pričeti z organiziranim zbiranjem sredstev, ki bodo potrebna v znesku najmanj 985.000.000 starih dinarjev.

V tem letu je potrebno, da se tudi sama organizacijska

in vsebinska dejavnost šolskih ustanov izboljša in da se zlasti kadrovskim problemom glede ustrezne zasedenosti delovnih mest posveti potrebna pozornost. To naj velja tudi za vzgojno varstvene ustanove.

V tistih osnovnih šolah, kjer so podani prostorninski pogoji (osnovna šola Mojstrana) naj se še v letošnjem letu uvede celodnevno varstvo določenega števila šolskih otrok.

Iz sredstev občinskega proračuna se tudi letos predvideva financiranje prevozov osnovnošolskih otrok na tistih relacijah, ki so daljše od pet kilometrov. Poleg tega naj se tudi v tem letu skuša zagotoviti potrebna sredstva za delne regrese prevozov dijakov, ki se vozijo v šole druge stopnje.

V tem letu naj se prouči tudi organizacija prosvetno pedagoške službe in organizira tako, da bo kar najbolj služila smotrom in ciljem našega šolstva.

Financiranje šol druge stopnje naj se do uveljavitve novega zakona izvaja po istem principu kot v letu 1965, pod pogojem, da delovne organizacije v občini prispevajo najmanj 1,5 % od svojih bruto osebnih dohodkov.

KULTURA IN PROSVETA

V tem letu je potrebno zaradi nizko odmerjenih sredstev, ki so namenjena za financiranje kulturne dejavnosti v občini programsko utrditi vse tiste dejavnosti, ki se iz teh sredstev financirajo.

Posebej je potrebno proučiti gledališko dejavnost, ki je poverjena gledališču Tone Cufar. To gledališče je potrebno organizacijsko in programsko utrditi, iz sklada za financiranje kulturne dejavnosti pa naj se financira samo delo, ki bo po programu dejansko opravljeno.

Tudi ostale kulturne institucije in društva naj se financirajo na podlagi opravljenega dela, ki mora temeljiti na programu, kakršnega bodo sprejeli pristojni organi v občini.

TELESNA KULTURA

Na področju telesno vzgojne dejavnosti je potrebno nadaljevati z organizacijskimi prizadevanji, ki so bila začeta v letu 1965.

Financiranje telesno vzgojnih organizacij in njihovih dejavnosti naj sloni na utrjenih in od pristojnih organov sprejetih programih dela. Občinska športna zvepa naj v tem letu intenzivneje prouči in organizira šolska športna društva in z drugimi oblikami podpre ter organizira telesnovzgojno in športno dejavnost med šolsko mladino.

ZDRAVSTVO

V tem letu bo potrebno zagotoviti še dodatna investicijska sredstva v višini cca 120 milijonov starih dinarjev za

dograditev zdravstvenega doma. V ta namen bo potrebno zagotoviti ustrezna posojila; zdravstvenemu domu pa se vzporedno z ureditvijo prostorov v novi zgradbi priporoča, da izpopolni organizacijo dela, kamor sodi zlasti zdravniška dežurna služba; patronažna služba; zobozdravstvena služba, fizioterapija in še druge strokovne službe, ki jih je potrebno organizacijsko dopolniti in izboljšati.

Vsi zobozdravstveni zavodi v občini naj v čimkrajšem času proučijo možnosti strokovne in funkcionalne integracije zlasti nekaterih služb, da bi se tako preprečilo dupliranje in povečevanje stroškov.

V tem letu naj se prouči tudi vprašanje reorganizacije reševalne postaje na Jesenicah. Tej ustanovi je potrebno zagotoviti sredstva za delovanje in obstoj, s tem da delovni kolektiv sam pokrene vse potrebno za boljše delo in za zmanjšanje stroškov svojega poslovanja. Posebej naj se prouči možnost priključitve te ustanove k zdravstvenemu domu.

V vseh živiliških obratih je potrebno poostri sanitarno nadzorstvo.

Organizacija Rdečega križa naj poleg ostalega zdravstveno vzgojnega dela organizira posebne tečaje za nudenje prve pomoči. Pri tem je treba zajeti vso mladino, ki zaključuje osnovno šolanje, kakor tudi druge občane. Zlasti pa naj se za prvo pomoč usposobijo tisti občani, ki na svojih delovnih mestih večkrat nudijo prvo pomoč.

SOCIALNO VARSTVO

Na področju socialnega varstva je potrebno zagotoviti ustrezna sredstva za socialne podpore, rejdine in za oskrbine v socialnih zavodih. Pristojni organi naj vodijo tudi na tem področju smotno politiko trošenja sredstev, da bodo na ta način dane možnosti za povečanje socialnih podpor in rejdin.

Strokovne socialne službe naj proučijo možnosti za zmanjšanje stroškov zavodskega mladinskega varstva.

V letu 1966 je potrebno izdelati program otroškega varstva v občini in zagotoviti potrebna sredstva za osnovno dejavnost obstoječih vzgojno varstvenih ustanov.

Vsa letovanja otrok naj se organizirajo v letovališču v Novigradu in v Baški, kjer je potrebno zagotoviti ustrezne higienske in kadrovske pogoje.

V tem letu je potrebno posvetiti tudi posebno skrb varstvu borcev NOV. V ta namen so zagotovljena potrebna sredstva v skladu za borce, iz katerega se plačujejo priznavalne tistim borcem, ki nimajo drugih zadostnih virov za preživljanje. Sicer pa je potrebno voditi tako politiko in skrb za borce, da bodo priznavalne le v izrednih primerih oblika preživljanja.

Franc Jernejc - Milče

IZDAJALCI NA DELU

7. nadaljevanje

je urejal sanitetno torbico. Vse je lepo zlagal vanjo, tako da mu tudi zdravnik, ki se mu je približal, ni imel kaj reči. »To je novinec, ki je v civilu končal neko sanitetno srednjo šolo. Baj je začel študirati medicino, pa je moral zaradi vojne prekiniti. Ima vsa mogoča potrdila, da je delal na terenu, pomagal zbirati material in vse, kar so od njega zahtevali. Živel je v Ljubljani, Mariboru, preselil se je v Kranj in na Jesenice. Živel je tudi v Celovcu in Gradcu. Nihče ni tako opremljen z različnimi dokumenti kot on,« je Milku povedal komandant.

»Dovoli mi, da ga odpeljem na sedež okrožnega poveljnika OZNE, ker vem o njem še druge reči,« je dejal Milko in presenečeno pogledal komandanta, ki je toliko vedel o novincu.

Zdelo se mu je, da je nemogoče vedeti pri tolikem številu novincev za vsakega toliko podrobnosti. »Ne, on je že v rokah tov. Florjana. Prav dejstvo, da se je tako oborožil z dokazi o svojem partizanskem delovanju, je tudi v nas vzbudilo sum in zato ga bomo preizkusili.«

»Dobro, dovoli da grem, ker sem se že preveč zadržal.«

»Srečno pot, Milko! Lahko bi morda pri nas kosil.«

»Toda Milko je bil že na pragu, pozdravil je s pestjo komandanta in v velikem loku obšel ambulanto.

Ni minilo poldrugo uro, ko se je spet vrnil, toda ne sam. Z njim je bil njegov načelnik Andrej. Prišla sta neopazno k osebju ambulate in se potem znašla v komandi odreda.

»Milko mi je povedal, da imate precej pisano ptico v odredu,« je takoj začel Andrej.

»Morda, toda še nič ne vemo o njem. Nekam preveč papirjev in njegova nenavadna radovednost sta nam sumljiva. Florjan sedaj to preverja,« je pojasnil komandant.

Pridružil se je še politični komisar, ki se je pozdravil z obema gostoma.

»Stopim do Florjana,« je predlagal Andrej, »saj imam dovolj gradiva o tem ptičku in dvomim, da je sam. Moramo biti zelo previdni. Najprej moramo odkriti njihovo organizacijo, potem pa bomo že nekaj ukrenili. Milko naj ostane kar pri tebi, saj je bil lani tvoj kurir in se bosta prav gotovo razumela. Ne bi ga smeli videti zunaj, ker ga verjetno tudi oni poznajo, saj se je večkrat smukal po mestu.« In Andrej je odšel.

Kar hitro sta se vrnila oba s Florjanom.

»Najbolje bo, da skupaj pripravimo načrt, kaj in kako bomo ukrepali,« je pojasnil Florjan.

turnega društva Jesenice

Jesenice priredilo
Ogorelca, pre-
Prvo predavanje
le okrog 80 članov,
je bilo za vse, ki
enjadni vrt. Preda-
njave!.

zaščiti. Predavanje
stovo zanimivo, saj
je od vrste semena
speh pridelka. To
je nekakšno na-
letošnjega prvega

erca pa bo na Jese-
aval znani vzgoji-
astih begonij Ivan
Brda pri Kranju.
cvetju, je naslov
v katerem bo
0 barvnimi diapo-
zal način in sklad-
v Svici.

co še eno predava-
do, 23. marca, bo
r, dolgoletni pred-
kulturnega društ-
ljani in dober po-
orenjske klime, go-
nskoletni svetovni

razstavi cvetic na Dunaju. Za-
to tudi nosi naslov »Dunaj
in njegovo cvetje«. Predava-
nje bo spremljano s številni-
mi barvnimi diapozitivi.

Seveda pa bo hortikultur-
no društvo Jesenice priredilo
predavanja tudi v Žirovnici,
na Blejski Dobravi in v Gor-
jah. Resno pa se pripravlja-
jo tudi na povečano tretjo
cvetlično razstavo in nekaj
poučnih izletov.

Zelo intenzivno dela horti-
kulturno društvo tudi na ure-
ditvi in olepšavi Jesenic in
okolice. Prizadevalo si bo,
da bo odlok o zelenicah in
javnih nasadih bolj upošte-
van kot je bil letošnjo zimo.
Letos so malomarni vozniki
motornih vozil in komunalno
podjetje brezvestno vozili po
lanskoletnih zelenicah ter do-
važali ali nametali sneg na-
nje s peskom vred. S tem
povzročena škoda gre v sto-
tisoče. Kdo bo to plačal?
Vsekakor bi morali kršilci,
vsaj čas bi bil!

Anton Krušnik

Med mobilizacijo je komanda sklicala sestaneke na Uskovnici, kjer so pregledovali rezultate te akcije. Na tem sestanku so sodelovali tudi terenci, tako da so lahko izčrpno pregledali delo odreda in terenskih organizacij ter akcije sovražnika. Zelo zanimiv je bil zaključek, da Nemci sploh ne reagirajo na situacijo. Nekateri tovariši so smatrali, da to zaradi tega, ker sploh ne morejo več ustaviti pohoda ljudskih množic. Nočejo se osramotiti z neuspehom in ker so spoznali da se jim hitro bliža konec, so dovolili, da ljudje odhajajo v partizane.

Nekaj tovarišev je menilo, da Nemci pripravljajo kakšno lokalno ofenzivo, nekateri pa so smatrali, da imajo Nemci nekaj za bregom in zato so bile med mobilizacijo skoncentrirane dovolj močne sile ob odredu. Poraz v Nemci bi bil za partizane zelo boleč. Zato se je bilo treba dobro pripraviti, in nove borbe čim hitreje in čim bolj naučiti veščin, ki so potrebne za rokovanje z orožjem. Tudi politično je bilo treba pripraviti tako število ljudi. Najvažnejše je bilo, da preprečimo paniko, zato so bile priprave zelo obsežne. Vsak borec, ki je bil v brigadi, je bil politični delavec, saj je imel kopico izkušenj iz raznih težkih borb.

Tako so potekali dnevi v Jeseniško bohinjskem odredu. Mobilizacija se je vse bolj širila, priprave za boj v političnem in vojnem smislu so se široko razmahile. Takrat je prišlo sporočilo iz oblastnega komiteja KP Slovenije za Gorenjsko, da bo 21. oktobra partijska konferenca vseh komunistov. S tem je politično vodstvo dobilo še eno obsežno in odgovorno nalogo. Pripraviti je bilo treba konferenco. Dnevi so tekli še hitreje kot prej. Do konference je bilo še dobrih deset dni. Zveze z organizacijami partijsko političnih vodstev so postale še tesnejše. Skoraj vsak dan je prihajal sekretar jeseniškega okrožnega komiteja KP Slovenije v odred. Veliko vprašanj je bilo treba obravnavati. Novi, mladi ljudje pa so kar naprej prihajali v partizane.

Nekako pred kosilom 16. oktobra je pot privedla kurirja Milkota v odred. Že pri prvi hiši na Uskovnici, kjer je bila ambulanta, je osupnil.

Hitro je zavil za vogal, da ga ne bi opazil tisti, ki ga je tako presenetil. Ni se kot ponavadi zadrževal pri kurirjih, ampak je odhitel naravnost h komandantu. V eni sapi mu je povedal, da je v odred nekdo, ki prav gotovo ne spada sem. Odpehljal je komandanta v bližino ambulate, kjer sta opazovala okolico.

Nista čakala dolgo, ko je prišel iz ambulate novinec, suh, črn, koščenega štiriočnega obraza, ki

predelavo starega železa v surovo jeklo.

Peter: Toliko si me v tem času že naučil, da ti bom sam povedal, kje je bila pri tem največja težava. Staro železo ni bilo mogoče predelati v testastem stanju in ga je bilo zato potrebno raztaliti. Pri tem pa je nastopilo vprašanje goriva, s katerim bi lahko ogreli staro železo, ki je dejansko jeklo, na tako visoko temperaturo, da bi ga raztalili. Ali sem kaj napačno sklepal?

Oče: Že večkrat sem med najinim pogovorom ugotovil, da dobro poslušáš in tudi dobro sklepaš. Res je bilo pri tem glavno vprašanje goriva, ki bi bilo sposobno pri svojem zgorevanju razviti takšno količino toplote kot jo raztaljeno jeklo potrebuje. Trdno gorivo, premog ali drva, za to ni primerno, zato so uporabili plinasto gorivo generatorski plin, ki ga dobimo v posebnih napravah z nepopolnim zgorevanjem premoga. Vendar tudi to plinasto gorivo je bilo samo toplotno prešibko, zato so vpeljali še ogrevanje plina in zraka, tako da so količino toplote s tem povečali. O tem sva že govorila. Napravo za

proizvodnjo generatorskega plina je iznašel leta 1861 Nemec Wilhelm Siemens, približno v istem času pa se je ta strokovnjak ukvarjal skupaj s svojim bratom Friedrichom tudi s problemom izkoriščanja dimnih plinov za ogrevanje plina in zraka. Zadevo sta uspešno rešila in zgradila prvo ognjiščno peč, ki je uporabljala kot gorivo generatorski plin, imela pa je tudi naprave za ogrevanje plina ter zraka. S tem je bila dana možnost za proizvodnjo surovega jekla v tej peči pri uporabi vložka v trdnem stanju, torej grodlja in starega železa.

Peter: Saj to, kar si mi zdaj povedal o tej peči, kaže, da je to Siemens-Martinova peč. Vendar o Martinu pri tem nisi nič povedal.

Oče: Takoj ti bo jasno, zakaj še nekaj manjka. Oba brata Siemensa sta bila konstruktorja peči in izvrstna strokovnjaka na svojem področju, nista pa bila doma na področju proizvodnje surovega jekla. To njuno iznajdbo je izkoristil Francoz Pierre Martin, sin lastnika majhne železarne v Franciji, ki je leta 1864 izdelal v majhni peči, zgrajeni po načrtih Wilhelma Sie-

mensa, prvo šaržo raztaljenega surovega jekla iz starega železa in grodlja. Prva peč je imela zmogljivost 1,5 tone, vendar so takratni lastniki železarn kmalu spoznali njene prednosti in se je pričela vedno bolj uveljavljati, istočasno pa večati tudi njena zmogljivost. Povedal sem ti že, da obratujejo danes Siemens-Martinove peči z zmogljivostjo nekaj sto ton vložka.

Peter: S tem si mi tudi že pojasnil ime te peči. Wilhelm Siemens je bil konstruktor, ki je peč zgradil, Martin pa je izdelal prvo šaržo.

Oče: S tem sva zaključila Siemens-Martinovo peč in ostaneta nama le še električna peč ter kisikov konverter. Prve poskuse uporabe električnega toka za proizvodnjo surovega jekla poznamo v pričetku 20. stoletja in iz teh poskusov se je postopno razvila današnja električna peč. Do druge svetovne vojne so bile te peči le manjših zmogljivosti in šele v obdobju po drugi svetovni vojni so povečali njihove zmogljivosti na 100 in tudi več ton. Kisikov konverter so razvili šele po letu 1950 in sem ti vse, kar je s tem v zvezi važnega, že povedal.

pa je

aljenega

emo da-

in jo vi-

ka med

m kon-

tudi ta,

vertorju

ti mora

odprtini

konver-

to kisik

ga kop-

em Bes-

otrebno

alina ne

es tra-

abljam

orjev?

n kon-

pač pa

polnjeni

še ima-

Zahodni

in Luk-

omaso-

kom ki-

aktično

jo več,

SM jeklarne zapirajo

Kisikovi konvertorji zaradi velike ekonomičnosti in proizvodne zmogljivosti vedno bolj izpodrivajo še do nedavnega za proizvodnjo surovega jekla nenadomestljive SM peči. Pri tem je zanimivo tudi dejstvo, da ne gradijo samo novih kisikovih jeklar, ki naj bi povečale proizvodne kapacitete v že obstoječih železarnah oziroma omogočile proizvodnjo surovega jekla v novozgrajenih železarnah, temveč s kisikovimi konvertorji tudi direktno nadomeščajo že obstoječe SM peči.

Takšen primer se je zgodil v zadnjem času v britanski železarni Consett Iron Company. Tam so pred leti pričeli graditi novo jeklarno z dvema LD in Kaldor konvertorji, ki je začela obratovati leta 1964. Proizvodnja te kisikove jeklarne je v letu 1964 in 1965 postopoma narasčala, istočasno pa so vzporedno zmanjševali proizvodnjo v že obstoječi SM jeklarni, kjer je prej obratovalo 10 SM peči. Ob koncu leta 1965 sta tako obratovali samo še dve SM peči, ki sta bili zgrajeni v prvih letih po drugi svetovni vojni. Ker pa je do konca leta 1965 proizvodnja surovega jekla v LD in Kaldor konvertorjih tako narasla, da je zadovoljila vse potrebe valjarn, sta s 1. januarjem 1966 prenehali obratovati še zadnji dve SM peči.

Enako so napravili tudi v avstralski železarni Newcastle, ki pripada družbi Broken

Hill Proprietary Co. Tam so pred kratkim ustavili obratovanje zadnje izmed 14 SM peči, kolikor jih je prej obratovalo v SM jeklarni. Pričeli so pred 15 leti s tremi 65-tonskimi SM pečmi in zaključili s 14 SM pečmi, od katerih so imele nekatere kapaciteto 145 ton, tako da so lahko vse SM peči proizvedle letno 1,26 milijona ton surovega jekla.

Sedaj obratujeta v tej železarni dva LD konvertorja s kapaciteto 200 ton vsak in sta tako nadomestila vseh 14 SM peči. Do leta 1967 nameravajo zgraditi še tretji konvertor.

Tako so tudi v tej britanski in avstralski železarni šli

po danes edino pravilni poti, ki jo zahtevata ekonomika in tehnični napredek na področju proizvodnje surovega jekla. Ustavili so obratovanje SM peči, ki so danes konkurenčne kisikovemu konvertorju samo pod izjemnimi pogoji in proizvajajo potrebno surovo jeklo le v kisikovi jeklarni. Ta ukrep je že in bo še izvedla marsikatera železarna v svetu in v dohodnem času ga bomo morali izvesti tudi v naši železarni, če bomo hoteli proizvajati naše izdelke po ceni, ki bo konkurenčna ostalim železarnam doma in v svetu.

K.

V valjarni tanke pločevine bodo letos delno dobili vložek že iz Bluming valjarne. Doslej je zanje valjala »platine« težka proga

AVSTRALIJA — Avstralska železarska družba »Broken Hill Proprietary Co.« bo investirala 40 milijonov avstralskih funtov v nove naprave za proizvodnjo pločevine. Nove naprave bodo pričele obratovati letno 1967 in bodo povečale leto kapaciteto na 4,5 milijonov ton pločevine, kar je še enkrat več kot sedaj.

FILIPINI — Na filipinskem otoku Mindanao gradijo prvo železarno v tej državi, ki bo pričela obratovati leta 1967. Proizvajala bo letno 230.000 ton železarskih izdelkov za potrebe filipinske industrije. Potrebno opremo bodo dobavila severnoameri-

ška podjetja Westinghouse, Koppers Co. in Blaw-Knox Co.

GRČIJA — V Solunu so pričeli s tehnično pomočjo družbe Republic Steel Corp. iz ZDA graditi novo železarno, ki bo najprej proizvajala različne ploščate izdelke in sicer vroče valjane trako-ve, pločevino ter pocinkano in belo pločevino. Prvi obra-

ti bodo pričeli obratovati že v juniju letos, pozneje pa nameravajo zgraditi tudi jeklarno s končno letno zmogljivostjo 1 milijon ton surovega jekla.

JAPONSKA — V ladjedelnici družbe Nippon Kokan gradijo največjo ladjo za prevoz železne rude na svetu z nosilnostjo 91.000 ton, ki bo zgrajena v decembru leta 1967. Za gradnjo te ladje bodo porabili približno 1.800 ton jeklene pločevine z visoko trdnostjo.

LUKSEMBURG — V železarni Belval je pričel obratovati nov plavž, ki ima popolnoma avtomatizirano obratovanje s pomočjo elektronskih računalnikov. Vse naprave za avtomatično kontrolo obratovanja je dobavilo zahodnonemško podjetje Siemens-Schuckert A. G.

NORVESKA — V norveški železarni Mo-I-Rana bodo zgradili novo napravo za pelletiziranje železne rude. Pelete v dimenzijah 10–18 mm bodo uporabljali kot vsip za nizko jaskasto električno peč za proizvodnjo grodlja.

tehnični feljton

Nikelj v letu 1965

Že tretje leto zapored je dosegla svetovna poraba niklja brez socialističnih držav rekord. V letu 1965 so porabili na tem področju sveta skupno 331.000 ton te kovine, kar je za 27.000 ton ali 9% več kot v letu 1964. Največji porast porabe so zabeležili v ZDA in sicer za 19.000 ton v primerjavi z letom 1964, ko so porabili 140.000 ton. Takšno povečanje porabe gre predvsem na račun tega, da so v prvem polletju lanskega leta pričakovali stavko v železarski industriji in so zato naročniki povečali zaloge železarskih izdelkov.

V Evropi so leta 1965 porabile zahodne države 126.000 ton niklja, kar je za 7.000 ton več kot v letu 1964. To povečanje gre na račun velike gospodarske konjunkturo v preteklem letu.

Poraba niklja v posameznih državah v letu 1965 je razvidna iz spodnje razpredelnice (v tonah):

država	1965	1964
ZDA	159.000	140.000
države zah. evropske		
gospodarske skupnosti	61.000	58.000

Velika Britanija	41.000	39.000
Japonska	30.000	32.000
Svedska	15.000	14.000
Kanada	8.000	7.000
ostale države	17.000	14.000
skupaj	331.000	304.000

Računajo, da bo poraba niklja v prihodnje še narasla, saj so odkrili nova nahajališča, ki bodo omogočila povečanje proizvodnje ob primernih prodajnih cenah. Največ novih rudnikov nikljeve rude bodo odprli v Kanadi, ki je največji proizvajalec niklja na svetu. Kanadska družba »International Nickel Company of Canada« bo v prihodnosti povečala število nikljevih rudnikov od sedanjih 12 na 17 in odgovarjajoče temu tudi svojo proizvodnjo niklja.

Zanimiv je tudi prikaz porabe niklja na posameznih področjih. Dejstvo je, da se je poraba niklja od pričetka sedanjega stoletja naprej vsakih 14 let podvojila. Spodnja razpredelnica prikazuje glavna področja porabe niklja v letu 1965 in 1964 v tonah:

področje porabe	1965	1964
nerjaveča jekla	112.000	106.000
galvansko ponikljanje	51.000	50.000
nikljeve legure	45.000	37.000
konstrukcijska jekla		
legirana z nikljem	41.000	40.000
siva in jeklo litina		
legirana z nikljem	36.000	32.000
legure bakra z nikljem	14.000	11.000
ostala poraba	31.000	28.000
skupaj	331.000	304.000

Največji porast v letih 1964 in 1965 je bil pri različnih nikljevih legurah. To gre predvsem na račun številnih novih legur, ki jih uporabljajo v kemični industriji, ladjedelnstvu, letalstvu, elektronski industriji in atomistiki. Brez dvoma pa je tudi v letu 1965 bila daleč največja poraba niklja za proizvodnjo različnih nerjavečih jekel v železarski industriji.

Kanadska družba »International Nickel« je tudi v letu 1965 nadaljevala v svojih institutih z napor, da bi z osvojitvijo novih izdelkov, kjer je potreben nikelj, povečala porabo te kovine in s tem tudi lastno prodajo. Razvili so več novih vrst nerjavečega in konstrukcijskega jekla z nikljem kot najvažnejšo primesjo in še drugih legur ter izdelkov, ki bodo porabo niklja še povečali. Zato lahko tudi v letošnjem letu pričakujemo, da se bo poraba te za različne vrste industrije zelo važne kovine še nadalje povečavala.

K.

Novi predpisi o otroškem dodatku

(Nadaljev. iz prejšnje številke.)

3. Alternativa je enaka sedanjemu sistemu v tem, da se v vsoto štejejo le dohodki od kmetijstva in samostojnih dejavnosti. Pri tej alternativi je nujno, da popravimo in poenostavimo sedanjí sistem oblikovanja vsote.

4. Pravica na družinski dodatek pripada vsem družinam, ne glede na materialni položaj, le da so starši otrok zaposleni.

Največ pristašev ima prva alternativa, s pomočjo katere bi dosegli enakopravnost v položaju delovnih ljudi z ozirom na premoženjsko stanje družine. Pri tej alternativi bo treba paziti, da vključitev osebnega dohodka v to vsoto ne bo vplivala destimulativno na zaposlitev drugega zakonca in prav tako na borbo za produktivnost in s tem ustvarjanje večjega osebnega dohodka.

Glede družinskega dodatka obstaja mišljenje, da bi bila višina dodatka enaka za vse republike. Dodatek bi dobila družina za vsakega otroka, ne glede na število otrok. Otroku pripada družinski dodatek do zaključenega 15. leta starosti, za otroke nad 15 let pa dokler se redno šola oziroma študirajo. Če obiskujejo srednjo šolo, jim pripada dodatek do konca leta, v katerem izpolnijo 19. leto starosti, če študirajo na višji ali visoki šoli, pa še toliko let po izpolnjenem 19. letu, kolikor je predvideno za študij s statutom določene šole.

Teze ne predvidevajo razlikovanja dodatka glede na starost otrok, medtem ko predvidevajo vsklajevanje dodatka z ekonomskimi spremembami, če bi prišlo do

znatnega povišanja življenjskih stroškov v odnosu na gibanje osebnih dohodkov.

Teze predvidevajo, da bo postopek za pridobitev pravic iz družinskega dodatka poenostavljen. Za pridobitev pravice na družinski dodatek bo moral upravičenec zbrati naslednje dokaze:

a) Za vse otroke:
— dokaz o starosti otroka in sorodstvu z upravičencem pravice (matični list),

— dokaz o premoženjskem stanju družine, če je bistveno za pridobitev pravice na dodatek (pismena izjava upravičenca, dana pod materialno in kazensko odgovornostjo, o premoženju in dohodkih, o premoženju oziroma dohodkih članov družine).

b) Za otroke starejše od 15. leta, ki so na rednem šolanju (potrdilo določene šole na začetku vsakega šolskega leta).

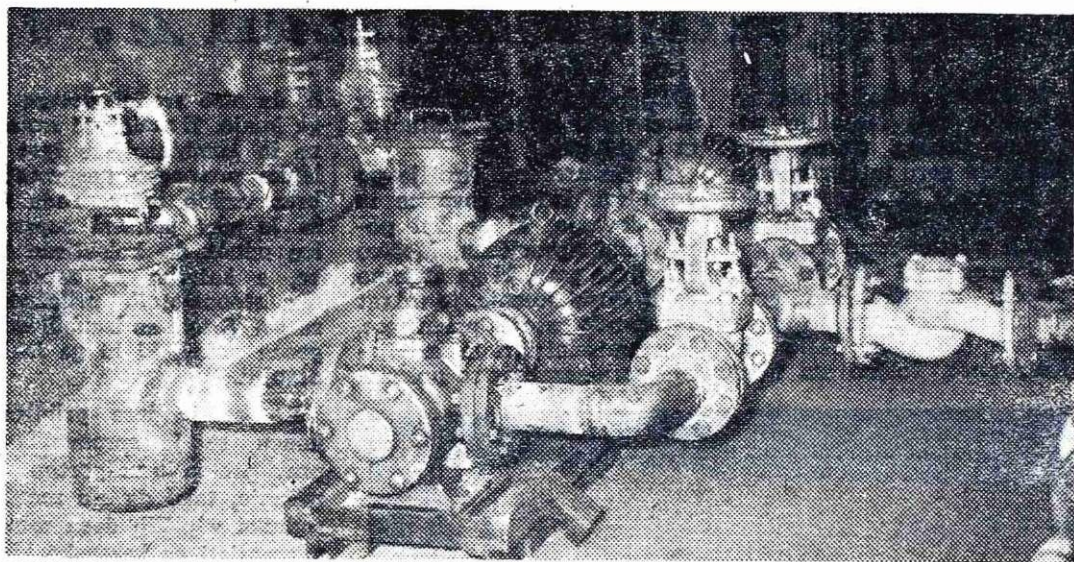
Potrdila naj bi se izdajala le za dejstva, o katerih se uradno vodi evidenca, za vse ostale podatke bo dal upravičenec pismeno izjavo, overjeno s podpisom organizacije, v kateri je zaposlen.

Navajanje lažnih podatkov v izjavi bo strogo kaznovano (izguba pravice na dodatek za določen čas, poleg kazenske odgovornosti in obveznega vračila škode).

Sredstva komunalnega sklada za neposredno otroško varstvo bodo zagotovljena skupaj s sredstvi, namenjenimi za družinski dodatek z enotnim namenskim prispevkom za varstvo otrok delavcev, ki se po principu solidarnosti plača iz osebnih dohodkov delavcev. Minimalni odstotek za neposredno otroško varstvo bo predpisovala

republiška skupnost socialnega zavarovanja v soglasju z republiško skupščino. V zvezi s financiranjem tega sklada obstoja možnost, da občinska skupščina lahko predpiše dodatni prispevek iz osebnih dohodkov zaposlenih delavcev in sicer v višini 50 % osnovnega prispevka. S temi dodatnimi sredstvi pa občinska skupščina lahko uvede razširjeno varstvo za vse otroke.

Uporabniki neposrednega varstva bodo otroci zaposlenih staršev, to je otroci delavcev, delovnih invalidov, upokojencev, otroci uživalcev družinskih pokojnin, otroci vojaških in mimoskopskih vojn invalidov. Pogoje za pravico do tega varstva in kriterije za soudeležbo upravičencev oziroma staršev pri posameznih oblikah varstva bo predpisoval organ, ki bo upravljal sred-

Iz nove mazutne postaje v javorniških valjarnah

OBRATNO PODJETJE ZA VZDRŽEVANJE HIŠ, STEKLARSTVO IN KOMUNALNO DEJAVNOST JESENICE. Mencingerjeva ulica št. 1

razpisuje

delovno mesto steklarskega pomočnika za delo in vodenje steklarske delavnice na cesti Fr. Prešerna št. 36. Kandidat je lahko mizarjski pomočnik, ki obvlada tudi steklarska dela. Osební prejemki po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Obratno podjetje za vzdrževanje hiš, steklarstvo in komunalno dejavnost, Mencingerjeva ulica 1, Jesenice

stva, namenjena neposrednemu varstvu otrok zaposlenih staršev. V ta odbor bodo vključeni predstavniki zainteresiranih organov in organizacij (šolstva, družbeno političnih in gospodarskih organizacij).

Osnovni namen komunalnega sklada za neposredno otroško varstvo naj bi bil razširitev mreže ustanov za

otroke in razvijanje že obstoječih za področje občine ali republike. Ta ukrep bo zagotovo omogočil hitrejšo rast otroških ustanov in drugih služb, ki skrbijo za otroke, vendar bo treba paziti na to, da ne bodo te oblike družbene pomoči deležni le nekateri otroci, temveč v prvi vrsti otroci zaposlenih staršev.

TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEHNIČNE ZANIMIVOSTI • TEH

Mehika bo podvojila proizvodnjo jekla

Medtem ko datirajo prvi začetki mehiške železarske industrije v leto 1903, je ta država sedaj sredi naporov, da bi do leta 1972 podvojila proizvodnjo železarske industrije. Če ji bo to popolnoma uspelo, potem se bo v nekaj letih Mehika spremenila iz uvoznika v precejšnjega izvoznika železarskih izdelkov.

V letošnjem letu bodo investirale mehiške železarske družbe skoraj 100 milijonov dolarjev sredstev za izgradnjo novih naprav in povečanje obstoječih kapacitet. To je še enkrat takšna vsota kot so jo uporabili v te namene leta 1965.

V mehiških železarnah so proizvedli v letu 1965 za približno 4,5 % več surovega jekla kot v letu 1964, ko so dosegli rekordno proizvodnjo 2,45 milijona ton, ki je bila za 14,4 % večja kot v letu 1963. Razvoj mehiške železarske industrije je bil v zadnjih letih tako nagel, da so v razdobju od 1959 — 1964 proizvedli v mehiških železarnah več surovega jekla kot v vsem prejšnjem obdobju, odkar imajo v Mehiki železarsko industrijo. V

tem razdobju so proizvodne kapacitete podvojili in računajo, da bodo v kratkem že obstoječe kapacitete ponovno podvojili, tako da bodo dosegli v letu 1969 4,5 milijona ton letno in leta 1972 5,2 milijona ton.

Čeprav je bilo leto 1965 ponovno rekordno za mehiško železarsko industrijo, vendar povečanje ni bilo tako veliko kot v preteklih letih. Proizvodnja je namreč narasla za približno 4,5 %, medtem ko so potrebe narasle za 8 %, kar kaže na nujno potrebo za nadaljnje čim hitrejšo povečanje proizvodnih kapacitet. Letošnja visoka investicijska vlaganja v železarsko industrijo dajo slutiti, da bo naraščanje proizvodnje spet večje kot v letu 1965 in po vsej verjetno-

nosti bodo s takšnim tempom izgradnje in modernizacije železarn nadaljevali tudi v prihodnjih letih.

Približno 95 % proizvodnje jekla v Mehiki imajo v rokah štiri velike železarske družbe in sicer »Altos Hornos«, »Fundidora de Fierro y Acero«, »Hojalata y Lamina« in »Tamsa«.

»Altos Hornos« je največja železarska družba v Mehiki, ki sedaj proizvede letno 1,1 milijona ton surovega jekla. V letu 1965 je investirala v modernizacijo in razširitev lastnih obratov 25 milijonov dolarjev, medtem ko namerava letos in prihodnje leto investirati še 55 milijonov dolarjev. Do leta 1970 bo predvidoma povečala proizvodno kapaciteto svojih železarn na 2 milijona ton letno.

Družba »Fundidora de Fierro y Acero« je železarski pionir v Mehiki in največje železarsko podjetje v Latinski Ameriki, ki je v privatni lasti. Njena sedanja letna

zmogljivost je 480.000 ton surovega jekla, ki jo bodo predvidoma povečali do leta 1969 na 800.000 ton in do leta 1972 na preko 1 milijon ton. Zgraditi nameravajo prvi kisikov konvertor v Mehiki ter dve novi valjarni. Skupno bodo investirali za povečanje kapacitet 65 milijonov dolarjev.

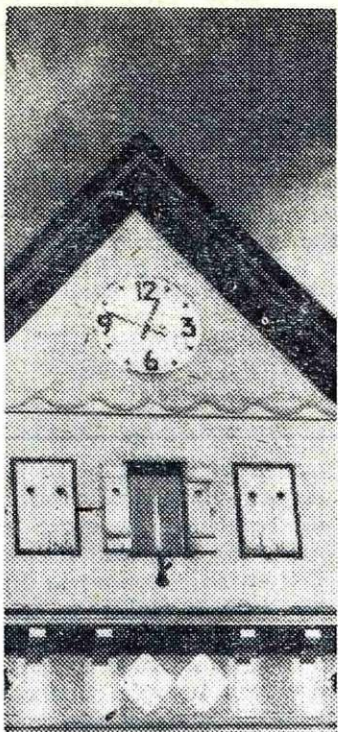
»Hojalata y Lamina« je tretja največja mehiška železarska družba. Znana je po tem, da so v njeni železarni razvili nov »HyL« postopek za proizvodnjo jekla iz železne rude preko železne gobe v električni peči. Ta proces bodo uvedle nekatere železarne na Japonskem, na Filipinih in v Braziliji. Sedanja proizvodna kapaciteta te družbe je 400.000 ton. V prihodnjih letih bodo investirali 80 milijonov dolarjev za podvojitev sedanje zmogljivosti. Prav tako nameravajo potrošiti še 40 milijonov dolarjev za zgraditev nove železarne z začetno kapacite-

to 200.000 ton surovega jekla letno.

»Tamsa« je specializirana železarna za proizvodnjo brezšivnih cevi, ki jih potrebuje mehiška petrolejska industrija. V preteklem letu so zaključili svoj prvi investicijski program, ko so porabili 16 milijonov dolarjev za povečanje proizvodnih zmogljivosti surovega jekla od prejšnjih 140.000 na 200 tisoč ton letno. Kupili so tudi licenco za proizvodnjo železne gobe po »HyL« postopku, da bi zmanjšali uvoz starega železa za SM peči. »Tamsa« je zanimiva tudi po tem, da prednjači v izvozu med mehiškimi železarnami, saj je izvozila v devetih mesecih preteklega leta za 8 milijonov dolarjev brezšivnih cevi v ostale države Latinske Amerike.

Ti podatki kažejo, da se tudi v Mehiki dobro zavedajo, da je osnova za nadaljnjo industrializacijo in s tem tudi izboljšanje standarda izgradnja potrebne železarske industrije.

K.

Kazalci na uri gimnazije ne mirujejo več

Ob nadzidavi glavne pisarne so odstranili tudi javno uro, ki je leta in leta kazala jeseniškim železarjem točen čas. Prenesli so jo na poslopje gimnazije, kjer pa se je pozneje ustavila. Precej je bilo kritike na ta račun, toda nikogar ni bilo, ki bi prispeval sredstva za popravilo oziroma za obnovitev ure. Končno pa se je le našel nekdo, ki je omogočil, da ura spet teče in kaže čas. Skoraj deset let sta kazalca mirovala na 12, sedaj pa se vrtita eden hirtje, drug, počasneje.

Državno prvenstvo v klasičnih kombinacijah je za nami

Preizkušnje so se vrstile druga za drugo in najboljši so pobirali lovorike. Vesti o jeseniških zastopnikih so bile več ali manj objavljene v dnevnem časopisu. Toda nekateri dogodki so ostali v senci posameznikov, ki so na kakršenkoli način iz nerazumljivih vzrokov pozabljali na najosnovnejše, to je na trenerje, ki morajo vložiti mnogo truda, preden tekmovalci doseže viden uspeh. Vsi jeseniški predstavniki, od najmlajših do najstarejših, so se trudili, da bi čimbolje uspeli. Največ znanja in sreče v tej športni borbi so imeli mlajši mladinci, ki so kot posamezniki ali skupina dosegli državne naslove in s

tem vrnili ugled tekaškemu športu, ki ga je imel smučarski klub še pred nedavnim. Za te uspehe pa zaslužita največ priznanja in pohval trenerja Preželj z Jesenic in Klemenc iz Žirovnice, ki sta mnogo prostega časa žrtvovala za procvit tega športa.

Naš največji osrednji dnevni list je objavil vest, da sta

za tak perspektivni naraščaj zaslužna dva nekdanja vrhunška tekmovalca, kar pa ne ustreza popolnoma resnici.

Ta objava je vzbudila popolnoma upravičeno negotovost. Res pa je, da omenjena tekmovalca od časa do časa kot stara izkušena tekmovalca vadita ali dajeta strokovne nasvete najmlajšim.

Tretji koncert „Valčkov večer“ za ŽIC

Učenci jeseniških šol so proti učencem ljubljanskih šol prikrajšani za številne kulturne in druge prireditve. To vrzel na področju vzgoje rešujejo posamezne šole tako, da organizirajo kolektivne ogledne nekaterih jeseniških in tudi ljubljanskih prireditev.

Dokaj lepo skrbi za kulturno izobrazbo svojih učencev ravnateljstvo ŽIC. Na začetku šolskega leta je povabilo na Jesenice člane društva slovenskih književnikov, ki so priredili za učence poklicne industrijske in tehnične srednje šole literarni večer, na katerem so brali svoja dela. Ze v prvem polletju je uprizorilo Čufarjevo gledališče za učence omenjenih šol Cankarjevo delo »Hlapci«, na začetku drugega polletja pa so si ogledali v ljubljanski Drami sodobno delo ameri-

škega pisatelja Millerja »Popadcu«. Zaradi zelo pozitivne ocene valčkovega večera, ki ga je priredil simfonični orkester jeseniške glasbene šole ob sodelovanju združenega zbora in solistke ljubljanske Opere Sonje Hočevarjeve, se je odločilo ravnateljstvo šol tudi za ta koncert.

Glasbena šola se je vabilu rada odzvala. Nad 500 učencev poklicne industrijske in tehnične srednje šole, ki so minulo sredo povsem napolnili dvorano Čufarjevega gledališča, je z nepričakovano pozornostjo sledilo prijetnemu in kvalitetno izvajanemu programu. Nastopajoče, posebno pa solistko, so nagrajevali s takšnim aplavzom, da ne bi verjeli, da je to tista mladina, za katero pravijo, da teži le po popevkih in jazzovski glasbi. Glasbena šola, ki je nudila učencem

(nadaljevanje na zadnji strani)

Kr. gora : Partizan 2:4

V soboto zvečer je bila na drsališču pod Mežakljo povratna finalna tekma med Kranjsko goro in Partizanom iz Beograda za jugoslovanski hokejski pokal. Zmagali so gostje z istim rezultatom kot v Beogradu 4:2 (2:1, 0:1, 2:0). Strelci: za Kranjsko goro Eržen in Petač, za goste pa Holbus, Rebrača, Tešić in Kravljaneec. Tekmo sta pred

500 gledalci sodila Čebulj iz Radovljice in inž. Kaltnekar iz Ljubljane.

O tem srečanju krožijo po Jesenicah razne govorice in negotovanja, ki so žal popolnoma upravičena. Moštvo Kranjske gore, ki ga štejemo za B ekipo Jesenic, je tokrat razočaralo svoje privrženice. V nesmiselni igri in izživljanju posameznikov so pokazali,

da niso vredni slovesa, ki ga imajo. Z malo več smiselne in kombinacijske igre bi lahko premagali nasprotnike brez vsakih težav. Toda žal se je spet pokazal nepravilen odnos do kolektivne igre, s katerim so zapravili niz stoodstotnih priložnosti za gol. S tem so izgubili dragocen pokal, ki bi ga lahko osvojili.

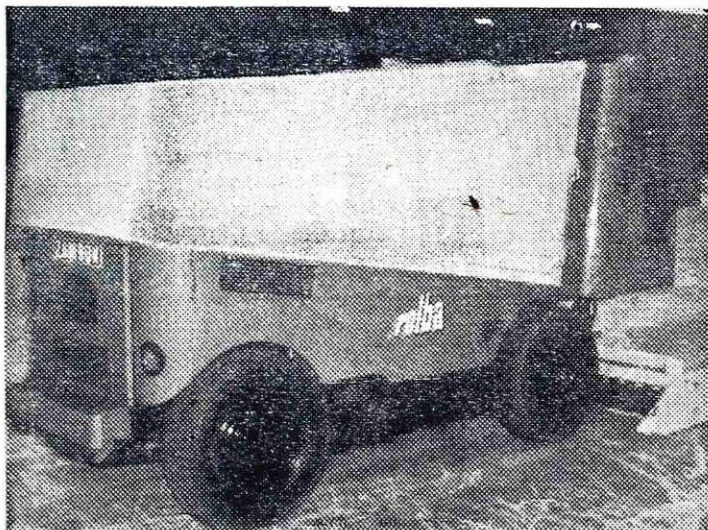
Ko se je igra približala koncu, se je spremenila v pravi pretep in nešportno obnašanje, tako da sta morala sodnika v pičlih dveh minutah poslati na kazensko klop kar štiri igralce, izrekla pa sta tudi najtežjo kazen — 10 minut prepovedi igranja. Sreča, da je do tega incidenta prišlo proti koncu srečanja, v nasprotnem primeru bi moštvo Kranjske gore doživelo pravo katastrofo.

Nasprotno pa je Partizan pokazal lepo in fair igro in popolnoma zaslužen osvojil to dragoceno trofejo.

Prepričani smo, da bo uprava HK Kranjska gora uvedla disciplinske postopke proti kršilcem športne discipline in s tem vsaj nekoliko zavrla tako nešportno obnašanje, ki najmanj sodi v športne arene.

Skica igrišča in tribun na drsališču Podmežakljo. S puščicami so označeni dohodi na posamezne tribune (A, B, C). Pripominjamo pa, da velja taka klasifikacija tribun le za tekmi Ješenice—Kanada in ZDA—Jugoslavija. Na tekmah za svetovno prvenstvo bodo karte za vse tribune enake in bo dohod C celo zaprt.

Nova rolba znamke Zomboni je že na Jesenicah

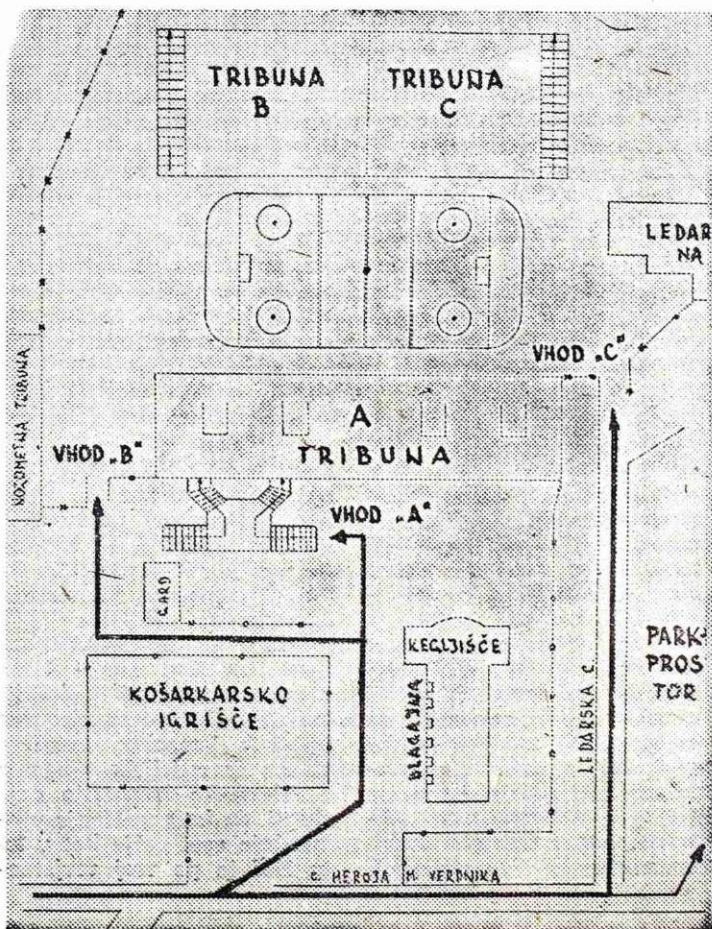
Med kegljači na ledu najboljši Hudrič

Na drsališču pod Mežakljo je bil v nedeljo mednarodni turnir v kegljanju na ledu. Tega turnirja, desetega po vrsti, so se udeležili Avstrijci, Z. Nemci in Jugoslovani; Italijani so sodelovanje zadnji trenutek odpovedali. 15 ekip s 75 tekmovalci, med katerimi je bilo sedem jugoslovanskih, se je na sedmih tekmovalnih stezah pomerilo za najboljšega. Tokrat je bila ekipa Hudriča z Jesenic najuspešnejša. Nedeljsko tek-

movanje je bilo eno največjih v letošnji sezoni pri nas, tako po udeležbi kot po kvaliteti. V zmagoviti ekipi so igrali: Jože Hudrič, Arni Hudrič, Jože Hafner in Stan-ko Hafner. Razočarala je ekipa Drinovec, ki je letos zabeležila že več lepih rezultatov. **REZULTATI:** 1. Hudrič (Jesenice) 20 točk, 2. Eisblume-Gleisdorf (Avstrija) 19 točk, 3. TSV Regen (ZRN) 18 točk, 4. Kos (Jesenice) 17 točk, 5. Langus (Jesenice).

KRAJEVNA SKUPNOST BLEJSKA DOBRAVA razpisuje

delovno mesto prodajalke v bifeju, last Krajevne skupnosti Blejska Dobrava. Zaželeno je kvalifikacija v gostinski stroki. Plača po pravilniku skupnosti! Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Bife bo pričel obratovati s 1. 3. 1966.

Na cilju sobotnega Fis - Ia veleslaloma v Brsnini

FIS A v Kranjski gori

Kranjska gora, naš največji zimskošportni center, je bil že letos petič gostitelj najboljših alpskih smučarjev sveta. Udeležba je bila letos rekordna, saj so se zbrali za pokal Vitranca tekmovalci kar iz 13 držav. V soboto je bil na sporedu veleslalom, v nedeljo slalom. Prvi dan tekmovanja je nad Kranjsko goro ležala gosta megla, v zgornjem delu tekmovalne proge na Vitrancu pa je bila tako gosta, da so organizatorji morali stari preložiti za eno uro.

Prva nevšečnost je bila tako odklonjena. Takoj, ko so pripeljali v cilj najboljši smučarji, smo opazili, da nekaj z merilnimi napravami ni v redu. Ko je ciljno črto

z Omega elektronsko uro, spustil z rojakom Tischauserjem proti Kranjski gori. Vse čase merijo tudi ročno, zato se je vodstvo tekmovanja po polurni zamudi odločilo za nadaljevanje in za merjenje časov z ročnimi urami. Najboljši čas je imel Bleiner pred Perillatom in Schranzem. Nestrpno smo pričakovali, kako se bodo uvrstili Jugoslovani. Prvi je startal Andrej Klinar, ki je požež, da še vedno čuti poškodbe s treninga v Cervignii. Jakopič je trikrat padel in s tem zapravljal boljšo uvrstitev. Tretji Jugoslovian je bil Peter Lakota, ki je bil po prihodu na cilj zelo kratak: »Težka proga in že precej uničena. V takih pogojih se ne da mnogo doseči.« Razen Jakopiča so padli na progi tudi Židan, Fortin in Soklič, ter so zato precej zaostali.

Karel Schranz

prevozil tekmovalce s startno številko 5, je tehnični vodja ustavil tekmovanje. Okoli 5 minut smo morali čakati, da smo izvedeli prve rezultate. Eden največjih favoritov Karel Schranz se je nervozno prestopal na cilju, nato se je odločil in sam odšel v merilno lopo, da izve svoj čas. Ko se je vrnil, je bi videti nervozen še bolj kot prej. Glavnemu vodju tekmovanja, delegatu FIS je predlagal, da naj s starta spustijo vseh 15 tekmovalcev prve jakostne skupine in šele nato se bo menil o ponovnem startu. O ponovnem startu pa ni hotel slišati Švicar Favre, ki je imel najboljši čas in se je takoj, ko so pričeli govoriti o težavah

Peter Lakota

Guy Perillat

Po končanem veleslalomu so vsi tekmovalci kritizirali merilne naprave, ki so zatajile, pohvalili pa so organizacijo in progo, ki so jo ocenili za eno najtežjih v Evropi tako po tehnični strani kot po dolžini.

V nedeljo je bil na vrsti slalom. Že zgodaj zjutraj so si najbolj navdušeni gledalci iskali najugodnejši kraj, da bi imeli čim boljši pregled nad slalomsko progo, ki je bila postavljena na »esu«. 69 tekmovalcev iz 13 držav se je prijavilo. Manjkal je le Avstrijec Zimmermann, ki se je v soboto s smučarsko palico zbadel v gleženj. Zelo dobre volje so bili na startu tudi bolgarski tekmovalci, ki jim je tovarna »Kestle« podarila po en par smučiči, kot najslabše opremljeni ekipi. Kdo bo zmagovalec slaloma? Novinarji so stavili na Perillata in Schranza in nikogar drugega. Po končani tekmi smo ugotovili, da niso mnogo zgrešili, saj je Perillat premagal svojega najhujšega rivala samo za 3 stotinke sekunde. Če bi v nedeljo odpovedala elektronska merilna naprava za merjenje časov, bi bilo verjetno

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »Radio«

26. in 27. februarja ameriški film KRITICNA TOČKA, ob 17. in 19. uri, v nedeljo tudi ob 17. uri.

28. februarja nemški barvni film GROFICA MARICA, ob 17. in 19. uri.

1. in 2. marca francoski barvni film NEBO IN BLATO, ob 17. in 19. uri.

3. marca francoski barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI — I. del, ob 17. in 19. uri.

4. marca češki film DVA MUSKETIRJA, ob 17. in 19. uri.

5. marca francoski barvni film CLOVEK IZ RIA, ob 17. in 19. uri.

Kino »PLAVŽ«

26. in 27. februarja francoski barvni film NEBO IN BLATO, ob 18. in 20. uri, v nedeljo tudi ob 16. uri.

28. februarja in 1. marca ameriški film KRITICNA TOČKA, ob 18. in 20. uri.

2. marca francoski barvni CS film TRIJE MUSKETIRJI, ob 18. in 20. uri.

3. in 4. marca češki CS film 1000 KLARINETOV, ob 18. in 20. uri.

5. marca ameriški CS film FEDRA, ob 18. in 20. uri.

Kino ŽIROVNICA

26. februarja ameriški film VROČA ULICA.

27. februarja ameriški CS film MORGANOVI GUSARJI.

2. marca ameriški film KRITICNA TOČKA.

5. marca francoski barvni film NEBO IN BLATO.

Kino DOVJE

26. februarja ameriški CS film MORGANOVI GUSARJI.

27. februarja ameriški film VROČA ULICA.

3. marca ameriški film KRITICNA TOČKA.

5. marca češki CS film 1000 KLARINETOV.

Kino KOROSKA BELA

26. februarja — zaprto.

27. februarja špan.—braz. barvni CS film SAMBA.

28. februarja francoski barvni film NEBO IN BLATO.

2. marca češki CS film 1000 KLARINETOV.

5. marca češki film DVA MUSKETIRJA.

Kino KRANJSKA GORA

26. februarja špan.—braz. barvni CS film SAMBA.

27. februarja češki CS film 1000 KLARINETOV.

3. marca francoski barvni film NEBO IN BLATO.

4. in 5. marca ameriški film KRITICNA TOČKA.

z ročnimi stoparicami nemože izmeriti neverjetno tesne razlike, saj je bilo po prvem teku med sedmimi tekmovalci samo eno sekundo razlike. Perillat, Schranz, Senoner, Messner, Leitner, Melquiond in Rolen so bili ti tekmovalci. Ta majhna razlika je obetala še hujšo borbo v drugem teku.

Ko smo opazovali najboljše tekmovalce pri ponovnem vzpenjanju na start, smo opazili, da je največ časa za ogled proge porabil Avstrijec Schranz, ki je včasih tudi meril s palico. Zelo pozorno so si vsi ogledovali

vsaka vratica posebej. Največ možnosti za prvo mesto je imel Perillat, ki je v drugem teku startal prvi. To se je tudi zgodilo. Na drugem mestu je odlični Schranz, ki je v obeh tekih startal kot osmi, tretji je bil Leitner, ki spet prihaja v nekdanjo formo, kar je na Vitrancu dokazal.

Med Jugoslovani je bil v obeh tekih najboljši Jeseničan Jakopič, ki je v končni razvrstitvi osvojil 28. mesto.

Drugi najboljši Jugoslovian je bil Andrej Klinar, Peter Lakota pa je bil diskvalificiran, ker je v prvem teku izpustil vratica. Od 15-članske ekipe Jugoslavije so prisluščali skozi cilj še Mirko Klinar, Vogrinc in Gazvoda, vsi ostali pa so odstopili ali pa so bili diskvalificirani.

Rezultate so razglasili po poldan v hotelu »Prisank« v Kranjski gori. Manjkal je le zmagovalec v slalomu, ki je takoj po končani tekmi zapustil Kranjsko goro in se odpeljal na obisk v Beljak.

REZULTATI VELESALOMA

1. Bleiner (Avstrija) 2:21,3,
2. Perillat (Francija) 2:22,9,
3. Schranz (Avstrija) 2:23,6,
27. Lakota, 2:38,0, 29. A. Klinar, 2:40,3, 35. Vogrinc, 2:47,3,
36. M. Klinar, 2:47,9, 37. Detiček, 38. Gazvoda, 39. Pustoslemšek, 43. Zajc, in 44. Soklič.

REZULTATI SLALOMA

1. Perillat (Francija) 1:11,66,
2. Schranz (Avstrija) 1:11,69,
3. Leitner (ZRN) 1:12,69, 28. Jakopič, 1:26,58, 31. A. Klinar, 1:30,32, 33. M. Klinar, 1:33,49,
34. Vogrinc in 57. Gazvoda.

Werner Bleiner

Uslužbenke naših kantin so bile s tečajem zelo zadovoljne

Rade bi se čim več naučile

V zadnjem času je Gostinska enota Železar skupaj s poklicno gostinsko šolo Jesenice organizirala dva tečaja. Name-njena sta bila strokovnemu izpopolnjevanju uslužbenk, ki so zaposlene v naših kantinah. Prvi tečaj je bil organiziran od 10. 11. 1964 do 23. 2. 1965, drugi tečaj pa je trajal od 26. novembra 1965 do 15. februarja 1966.

Pri upravnici poklicne gostinske šole smo se pozanimali za nekatere podatke o obeh tečajih. Našemu vabilu se je rada odzvala in nam povedala naslednje:

»Se pred začetkom prvega tečaja je naša šola organizirala skupaj z vodstvom Gostinske enote Železar razgovor z vodilnimi uslužbenci menz. Pogovarjali smo se o organizaciji dela v obratih javne prehrane, o problematiki prehranjevanja fizičnih delavcev v železarni, o higieni in vzdrževanju prostorov, razen tega pa še o medsebojnih odnosih v kolektivih menz.

Za oba tečaja, ki so ju obiskovale uslužbenke kantin, je vladalo veliko zanimanje tako pri tečajnicah, kakor tudi pri vodstvu Gostinske enote Železar, ki je sproti zasledovalo potek tečajev. V prvem tečaju je bilo vpisanih 14 tečajnic, v drugem pa 13, skupaj 27. Tečajnicam so predavale predmetne učiteljice poklicne gostinske šole na Jesenicah. Tečajnice so z zanimanjem sledile predavanjem iz naslednjih predmetov: tehnika poslovanja, družbeno ekonomska vzgoja, odnosi med ljudmi v delov-

nem kolektivu, blagovnanstvo, osnove strežbe, spoznavanje pijač, kuhanje jedi za kantine.

Ob koncu tečaja so tečajnice opravile ustrezne izpite. Treba je pohvaliti tečajnice in še posebej tiste, ki se vozijo iz oddaljenih krajev ter matere z otroki. Bile so zelo disciplinirane, neopravičenih izostankov pri predavanjih ni bilo. Ugotovili smo, da so tečajnice z veseljem prihajale k predavanjem, ker bi se rade čim več naučile in izpopolnile strokovno znanje. Moram reči, da takšni tečaji uspevajo ob vsestranski pozornosti tečajnic na eni strani ter strokovnega in organizacijskega vodstva na drugi strani. Pohvaliti je treba Gostinsko enoto Železar, ki si prizadeva, da bi potom tečajev ali z različnimi drugimi oblikami uslužbenki te enote pridobili dobili čimveč strokovnega znanja. Oba tečaja je v celoti financirala železarna iz sklada za izobraževanje kadrov. Seveda s temi tečaji ni izobraževanje oziroma strokovno izpopolnjevanje v celoti opravljeno. V načrtu imamo testiranje osebja, ki bo zaposleno pri pripravljanju in kuhanju jedi v novem obratu družbene prehrane v železarni.

O tečaju nam je pripovedovala tudi uslužbenka GEŽ Vida Arčon in med drugim dejala: »Tečaj je bil v vsakem pogledu zelo koristen. Prav bi bilo, da Gostinska enota Železar in poklicna gostinska šola organizirata takšna predavanja tudi za tretjo skupino kantinerk.«

Zlata Blatnik, prav tako uslužbenka GEŽ, se pridružuje mnenju tov. Arčonove in meni, da bi morali s strokovnim izobraževanjem kantinerk nadaljevati in pripraviti ustrezen seminar ali tečaj, s katerim bi si tečajnice pridobile potrebno zna-

nje na tečaju II. stopnje. Treba je pohvaliti vse, ki so se potrudili, da bi se tečajnice čim več naučile, zlasti pa vodstvo Gostinske enote Železar in poklicno gostinsko šolo na Jesenicah, ki je pripravila strokovna predavanja.» — or

— Dajte še meni britev! Imam vso pravico, da se branim

Železarski globus

ZDA — V železarni Lukens Steel je pričela obratovati nova električna peč s premerom kotla 6,6 m in kapaciteto 150 ton. To je prvi objekt nove elektro jeklarne, v katero bo ta železarna investirala skupno 8,5 milijona dolarjev.

Dopisujte v »Železarja«

ŽELEZAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Železarja, Železarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

S seje sveta za krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve

Veliko potreb in premalo denarja

V prostorih skupščine občine Jesenice je bila v ponedeljek, 21. 2. 1966, seja sveta za krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve skupščine občine Jesenice. Dnevni red je obsegal štiri točke. Najprej so razpravljali o komunalnih investicijah v občini, nato o programu dela krajevnih skupnosti ter o delitvi finančnih sredstev za redno delo krajevnih skupnosti. Ob koncu seje so obravnavali še predlog gorenjske kreditne banke iz Kranja o kreditiranju stanovanjske gradnje v letu 1966.

Seja sta se udeležila tudi tajnik skupščine občine Jesenice Franc Pintar in načelnik oddelka za gospodarstvo Karel Frančeskin. Le-ta je članom sveta in predsednikom krajevnih skupnosti povedal nekaj misli v zvezi s predlogom delitve sredstev za komunalno dejavnost v letu 1966. Dejal je, da so se s tem gradivom ukvarjali že na dveh sejah sveta za gradbene in komunalne zadeve, največ težav pa je v tem, ker so potrebe velike, finančnih sredstev pa premalo, da bi lahko zadostili vsem zahtevam in željam.

Tov. Frančeskin je še omenil odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, ki je bil objavljen v letošnji 1. številki Vestnika in ga do-selej občani niso plačevali. Z uvedbo tega prispevka bodo imeli občani pravico, da zahtevajo urejanje določenih problemov na področju, kjer stanujejo. V celoti je na razpolago 415 milijonov starih dinarjev, potrebovali pa bi veliko več denarja, da bi lahko uredili oziroma rešili nekaj najbolj nujnih zadev na področju naše občine. Omenimo naj samo nekatera važnejša dela, ki so omenjena v predlogu in jih bodo financirali z denarjem, ki je na razpolago.

Za rekonstrukcijo ceste skozi Blejsko Dobravo je namenjenih 350.000 N din, za rekonstrukcijo Tomšičeve ceste 200.000 N din. Razen omenjenih cest omenja predlog še nadaljevanje del na cesti Jesenice — Planina pod Golico, regulacijo Save, gradnjo obvozne ceste, popravilo mestnih ulic ter rekonstrukcijo vodovoda na Zgornjem Plavžu. Razen tega bodo morali naročiti še projekte za drugo in tretjo etapo rekonstrukcije vodovoda Peričnik — Jesenice, za avtobusno postajališče pa je namenjenih 150.000 N din. Za vsa naštetja dela naj bi porabili 2 milijona N din, črpali pa jih bodo iz sredstev za urejanje mestnih zemljišč.

Iz sredstev komunalnega prispevka je v predlogu rečeno, da bi investirali ureditev Zgornjega in Spodnjega Plavža, za obnovo peskolovcev ter preusmeritev meteoritnih voda iz Pejc in Murove in kanalizacijo pri

zdravstvenem domu, za kar je na razpolago 400.000 N din. Iz občinskega proračuna nameravajo še prispevati za vzdrževanje cest IV. reda, vzdrževanje javne razsvetljave, iz sredstev vodnega sklada pa naj bi investirali izgradnjo vodovoda Peričnik in sicer I. in II. fazo v višini 700.000 N din. Iz sredstev republike naj bi financirali izgradnjo mostu na Hrušici, razen tega naj bi krajevnim skupnostim dodelili 100.000 N din za odpravo škode ob poplavih na njihovem področju. V predlogu so še naslednja dela, ki naj bi jih investirali iz republiških sredstev: zavarovanje obrežja Save na Jesenicah in v Martuljku ter zavarovanje obrežij zgornjesavskih hudournikov ter vzdrževalna dela pri hudournikih na Jesenicah. Iz drugih virov nameravajo prispevati sredstva še za obnovo ceste v Vrata ter sredstva za cesto v Srednji vrh in delno tudi za gradnjo ceste v Tamar. Prav tako nameravajo nadaljevati z deli na cesti v Javorniški Rovt ter urediti tržnico »Zarje« na Jesenicah.

V precej obširni razpravi so člani sveta in predstavniki krajevnih skupnosti opozorili še na nekatere druge objekte, ki bi jih morali zgraditi, vendar jih predlog ne omenja. Vsekakor bi morali nekaj sredstev nameniti za izgradnjo ceste Žirovnica—Breg—Bled, ki je v zelo slabem stanju. Predstavniki Krajevne skupnosti Javornik-Koroška Bela se je zanimal, zakaj je v predlogu izpuščeno to področje, kljub temu da je bilo v zadnjih letih zgrajeno precej novih stanovanjskih objektov. Načelnik oddelka za gospodarstvo je na vprašanje odgovoril, da je na osnovi pismenega dogovora s skupščino občine Jesenice prevzela to nalogo železarna, torej med drugim tudi izgradnjo nove trgovine. Dodal je še, da je povsod v svetu in v zadnjem času tudi pri nas navada, da investitor, ki gradi industrijske in stanovanjske objekte, poskrbi tudi za izgradnjo ostalih objektov in ureditev komunalnih problemov.

Na seji so sprejeli več sklepov. Krajevnim skupnostim v občini so predlagali, da do 5. marca pripravijo delovne programe in jih pošljejo skupščini občine Jesenice. Za potrebe krajevnih skupnosti je namenjenih 26 milijonov starih din, posamezne skupnosti pa jih bodo dobile v približno enaki višini kot lani, in sicer za osnovno dejavnost ter za drobno komunalno dejavnost. Razen tega bodo krajevne skupnosti, ki so ob lanskih poplavih utrpeli materialno škodo, prejele še dodatna sredstva, ki pa so namensko določena.

— or

Tretji koncert »valčkov večera« za ŽIC

(nadaljevanje z 10. strani)

jesenjskih strokovnih šol nepozabni koncert valčkov le proti plačilu dejanskih stroškov, je izpolnila lepo kulturno poslanstvo med mladino, ki jo bo po tej poti možno privabiti kot stalne obiskovalce gledaliških del in poslušalcev koncertov.

Ravnateljstvo strokovnih šol ŽIC, ki ima v letošnjem letu v načrtu še ogled komedije in opere v Ljubljani, se bo z ozirom na tokratni uspeh kaj rado odločilo za ponovitev koncertov, ki jih ima glasbena šola za letošnje leto še v programu, saj so ti najcenejši in zelo vzgojni.